Ч. 146. Львів, субота 19. серпня 1922. Почтову [illegible]лежність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1500 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 100 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 100 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 100 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоґи 200 М. Між новинками і в редакційній части 300 М., на першій стороні 400 М. За дрібні оголошення 30 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 60 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, дня 18. серпня 1922.

Сх. Галичина і польська політика.

Ми зазначили вже, що теперішній польський кабінет розпочав приготовання до розвязки національного питання, не від тих меншостей, котрі безсумнівно на основі обовязуючих договорів входять в склад польської держави і до яких вже давно слід було приноровити постанови версайльського трактату про права національних меншостей та постанови самоїж таки польської конституції в тій справі, але від уладнання відносин у Східній Галичині, котра є міжнародною справою. Хоч рижський трактат між Польщею і совітською федерацією не є зареєстрований в Союзі Народів, хоч він тим самим не має міжнародньої санкції, хоч він не є обовязуючий з точки погляду міжнародного права, то все таки на областях, відступлених урядом совітів Польщі із спадщини російської імперії, як Волинь, Холмщина, Полісся, білоруські области і т. д. є стільки важливих справ, що їх слід було вже давно полагодити.

В часі ґенуенської конференції Льойд Джордж з натиском говорив, що величезний пояс земель від Балтику до Чорного моря находиться в пливкому стані, що всюди на тім просторі тліє головня пожару і що без правового вирішення тих питань не можна бути певним мира і мирної праці. Польська політика з цілої низки тих питань виймає тільки одну, до тогож неоднородну з цілістю, зовсім відмінного характеру, і силою пари змагає до її одностороннього вирішення.

Мимо дешевеньких, обіговоздавочних арґументів польської преси про те, що — мовляв — рижським миром зафіксовано східні границі Польщі, а між ними і остаточно вирішено справу Сх. Галичини між „заінтересованими чинниками“, (тут мається на думці Польщу і Росію з Україною, а не населення Сх. Галичини і держави антанти), польська політика кінець кінців ясно здає собі справу, що справа Сх. Галичини не є внутрішньою польською справою, але справою міжнародньою. Два міжнародні трактати, а саме в Сен Жермен і в Севр означують Сх. Галичину як окрему державну одиницю, як окрему державну територію.

Навіть соціял-патріотичний „Дзєннік людови“ в формі приємливій для політично пристрасної польської публики старається здерти маску з дотеперішньої бляґи і відкрити правдиве обличя цеї справи. „Поголоски про відсунення виборів — читаємо там — мають своє джерело в неполагодженій дотепер — з точки погляду союзних держав — справі Східної Галичини. Східна Галичина є „власністю антанти“, котра застерегла собі оконечне вирішення що до її долі, полишаючи її тимчасом під польською „окупацією“. Обставина, що Росія і Україна в рижському трактаті зреклися всіх претенсій до тої землі, не змінила нічого, — Англія, а за нею Італія уважають ту квестію неполагодженою. В суті річи єдиною поважною перепоною на шляху до ліквідації справи Східної Галичини є Англія. Колиб Польща перевела вибори у Східній Галичині, вона уважала би то провокацією і — поруч неполагодженої на міжнародній арені виленської справи, ми малиб іще другу справу, що до котрої тяжко буде стати на ґрунті доконаного факту“.

Такого ясного ствердження дійсного стану справи, хоч би її тягяр переносити на саму Анґлію, а не на заінтересоване населення Сх. Галичини, ми вже давно не мали. Це ствердження міжнародного характеру східно-галицької справи є одночасно запорукою, що тільки компетентні міжнародні чинники можуть її остаточно вирішити згідно з принціпом про самоозначення народів.

Польський уряд спершу бере на порядок своїх турбот справу Сх. Галичини — як найважнійшу — в надії, що инші менші справи самі собою уложаться. Така постановка справи є помилкова через неоднородність тих квестій із східно-галицькою проблємою. А й до справи Східної Галичини підходить польський уряд задними дверми, починаючи її розгляд від бажань польської меншости цеї країни. Коли мова про розвязку, то справа меншости мусить стояти на задньому пляні, а на перший плян мусить бути видвигнена справа величезної більшости, значно переважаючої всі національні меншости.

Яким шляхом піде ця розвязка, коли ходить о польську сторону, поки-що важко сказати. Донесення польської преси під тим оглядом є дуже побіжні. Більше світла кидає на справу кореспондент „Берлінер Таґеблятту“, котрий з нагоди зміни польської закордонної політики, пише між иншим: „Йде головно о справу Східної Галичини. Що до цеї справи, то Скірмунт і народова демократія були за анексією, проти котрої в Англії й Італії зявилися протести. Натомісць в пляні Пілсудского також лежить прилучення Сх. Галичини, але в постаті самостійного політичного твору, наділеного широкою автономією“. Якого роду має бути ця „широка автономія“ — не знаємо. Одначе уважаємо своїм обовязком з цілою рішучістю і натиском остерегти польський уряд перед всякими односторонними актами з одного боку, а з другого ясно зазначити, що галицько-український народ ніколи не зречеться прав державної нації. Шлях до вирішення справи Сх. Галичини і управильнення відносин в цій країні йде через ліквідацію воєнного виступу Польщі — проти галицької держави і створення умов мирних, прихильних і навіть співділаючих відносин між двома сусідами. Це повинні мати на увазі покликані до Варшави „експерти“, польський уряд і польське громадянство.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Довкола Східної Галичини.

Політичні піґулки і мікстури.

З приводу недавної інтерпеляції в англійській палаті громад відносно задуманих польським урядом виборів послів із Східної Галичини до варшавського сойму анґлійський уряд заявив устами державного підсекретаря в міністерстві загграничних справ Harmsworth-а, що по постановам Найвисшої Ради з 1919 р. Польща одержала лише мандат для тимчасової окупації Сх. Галичини, отже ніякими виборами не повинна випереджувати рішення Найвисшої Ради в справі Сх. Галичини. Як відомо, інтерпелянт капітан Coote ствердив також у своїм запиті, що Найвисша Рада признала Сх. Галичині право до державної незалежности і що цей край жде лише на остаточне означення його політичного становища.

Важний цей епізод з анґлійського парляменту, поданий „Громадським Вістником“ в цілій основі, польська преса благорозумно промовчала. За ґірка була піґулка з англійської політичної ляборaторії, щоб з леґким серцем можна було її подати до проковтнення своїм читачам. Аж ось краківський „Час“ з 16. ц. м. в статті п. з. „Недискретне питанє“ зважився розкусити той анґлійський полин і прикрий його смак сполокав швиденько солодкою мікстурою, яку тепер на велику скалю фабрикують по дешевих цінах польські політичні мікстурники. Універсальною рецептою цеї мікстури в сім випадку став — рижський мир.

Навівши основні місця з анґлійської інтерпеляції і відповіди, „Час“ поучує перш усього, що Анґлійці люблять порушувати в своїм парляменті справи, які не мають найменшого звязку з Анґлією. А потім каже, що помиляється поважаний член палати громад, упевнюючи, немов то Найвисша Рада надала Сх. Галичині державну незалежність, бо про таку ухвалу Польщі доси не повідомлено, Польща знає лише те, що Найвисша Рада застерегла собі на пізнійше рішення щодо її „дзєльніци“. Одначе ніколи Найвисша Рада не мала гадки відривати Східну Галичину від Польщі і лише з англійської сторони висунено проєкт надати цій провінції окрему автономію в нутрі польської держави. Цей проєкт все ще покутує в головах деяких англійських політиків, які не хотять знати, що події після ухвали Найвисшої Ради витворили зовсім нову ситуацію, яка не може лишитись без впливу на дальші постанови Ради. Пляни, укладані перед заключенням рижського договору і перед остаточною консолідацією польської держави, не можуть обовязувати з огляду на доконані факти, з котрими кождий реальний політик мусить числитися. Тому й проблєма Сх. Галичини, яка може істнувала для коаліції перед двома роками чи навіть перед роком, не є вже актуальна і мусить бути обговорювана з иншого становища.

Мікстурник з „Часу“ вже й не питає, що рижського договору не ратифікувала жадна держава, а так само ніким не апробовані східні границі, які подиктувала собі Польща в Ризі; для него справа полагоджена і проблєма Східної Галичини більше не актуальна! Він навіть не потребує вже помочи Франції, до якої апелює дехто, бо Східна Галичина не має бути предметом якихсь торгів між союзниками ані матеріялом до вимінних укладів. Чому? Бо цей край прилучено до Польщі не як його новий набуток, але як давну власність. З хвилею, коли за згодою західних великодержав знесено розбори, наступило відновлення польської державности в історичних границях. Підбадьорений таким концептом краківський мікстурник ще раз повторяє, що зміни, введені в мирових трактатах в порозумінню з Польщею, вже не торкаються Східної Галичини а рижський трактат цю справу урегулював дефінітивно.

Та показується вкінці, що ціла

та мікстура помагає не богато, коли автор під конець пригадує собі застереження західних великодержав і радить польському урядови льояльно і по приятельськи з коаліцією над цею справою застановитись, а це тим більше, що не лежить в польськім інтересі наразитися на протести Найвисшої Ради або навіть на економічні репресії, які Польщі грозять. Вкінци автор приходить до переконання, що подібні події як інтерпеляция Coo'es-a доказують, що Поляки мають в Англії противників, які користуються всякою притокою, щоб „польську справу“ втягнути до публичної дискусії на підкладі для них несприятливім. Відповідь представника Великої Британії вийшла як серіозна осторога і була звернена під адресою не так інтерпелянта як радше цілої Польщі. Поляки навіть певні, що англійський уряд замовив собі ту інтерпеляцію, щоб мати нагоду зазначити своє становище в тій справі.

Повінь проєктів і нарад.

Дня 16. серпня проєкти автономії для Східної Галичини „були два рази предметом нарад польського уряду, а іменно раз на засіданню політичного комітету, а другий на засіданню ради міністрів. О 10. год. зібралися в кабінеті премієра Новака міністри Нарутовіч і Каменьскі та польський делеґат до Ради Союза Народів Сімхе Ашкенази. Обмірковувано нові проєкти автономії.

Ці проєкти розглянула рада міністрів на засіданню о год. 5. по полудни. Заакцептований проєкт автономії буде переданий конституційній комісії закордонних справ. В звязку із цею справою премієр Новак і міністр Нарутовіч мали довшу нараду з начальником польської держави Пілсудским. Премієр Новак приняв представників ріжних партій, щоб із ними обміркувати справу автономії і справу відношення виборів. В тій-же справі відбулася конференція з Домбским і Грабским та Тромпчиньским.

Премієр Новак в розмові з редактором ґазети „Le Journal de Pologne“ заявив: „Справа Східної Галичини є для Польщі болючою справою. Наша держава булаб загрожена, наколиб змінено її східні кордони. Що торкається „Русінуф“, то хочемо їм дати автономію, але таку, щоб вона не загрожувала цілости держави. Хочемо це зробити за згодою европейських держав, головно Франції, бо добрий приятель мусить знати, що чинить його союзник“.

Всі ці проєкти, наради, голоси преси і занепокоєння урядових кругів, вказують на те, що справа Східної Галичини стає для Польщі більше пекучою, як коли небудь.

чального Комісаріяту д-ра Нансена, Хона. З цього звіту виходить, що в Одещині голодує до 90 процент населення. Супроти величезної скількости голодуючих вдається мало що зробити для їх спасення. В области Одеси голод прийняв особливо острі розміри. Як великий цей голод, можна судити по отсим словам Хона:

В маленькій области, де я працюю, находиться півтора міліона осіб на передодні голодової смерти, коли допомога із заграниці не буде збільшена. Сама Одеса, де находиться центр АРА і орґанізація д-ра Нансена, повинна би находитися в кращім положенню в порівнанню з иншими містами. Мимо цього вмирають там люде з голоду й то цілими тисячами.

По офіціяльним даним, оголошеним в одеських „Ізвєстіях“, за март на вулицях Одеси найдено 7336 трупів. А скільки людей вмерло в тім часі з голоду у себе дома! А скільки десятків тисяч померло від ріжних епідемій!

На вулицях валяються трупи, роздирані собаками. Груди мертвих тіл валяються в ямах і паках на сміття.

Надії на урожай слабі. По інформаціям німецьких кольоністів Одеської і Миколаївської губерній, цього року засіяно ледви 10 процент посівної площі. Таким чином, навіть при дуже добрім урожаю, його не вистарчить для людности цих губерній. (Рпр.).

Холера.

Одеські часописи пишуть, що до 15. липня було в місті 5.500 випадків холери.

В Миколаєві і инших містах південної України не має ніяких середників для боротьби з холерою. Вакцини вистарчило ледви для 40.000 встрикнень.

Червоноармейці втікають до Бесарабії.

До Кишинева доставлено 9 червоноармейців, котрі переплили через Дністер з оружям в руках. Вони добровільно піддалися румунській сторожі і заявили, що вони служили 9 тій совітській армії, розміщеній здовж Дністра, одначе не могли довше зістатися на службі у большевиків наслідком терору й голоду. (Рпр.).

Оплата за науку в ґімназіях.

Як пишуть з Київа, в тамошних ґімназіях з новим шкільним роком буде введена місячна оплата за науку в висоті 5 міліонів рублів.

Повстанчий рух.

По донесенням з за Збруча, після жнив поширився на Волині повстанчий рух. Там оперує кілька повстанчих загонів з яких важнійші — отаманів Орлика і Валищука в околицях Шепетівки і Полонного.

З початком серпня ці загони висадили у воздух маґазини муниції 132 гої совітської бригади на 6 кільометрів від Шепетівки. Відтак відділ отамана Орлика напав в Полоннім на 395 тий совітський піхотний полк, в якім він перебив всіх комісарів, а всіх красноармейців притягнув до свойого відділу.

В тім самім часі відділ атамана Валищука негайним нападом розбив цілковито т. зв. совітський „баталіон смерти“.

В области Жмеринка — Київ повстанці висадили у воздух залізнодорожний міст в тій хвилі, як через його переїздив совітський військовий поїзд з ешелоном полка 45 тої совітської дивізії. Поїзд враз з мостом впав в ріку. На місце катастрофи вислали большевики сильний відділ кінноти для боротьби з повстанцями.

Як пишуть одеські „Ізвєстія“, в останніх часах оживилася діяльність „бандитів“ в областях Миколаєва і Дніпровська. Їхні відділи зложені з голодуючих селян.

Українські справи.

„Комітет українсько жидівського обєднання“ в Букарешті.

Як пише „Нашое Слово“, в Букарешті, з ініціятиви посла У. Н. Р. Мацієвича, повстає орґанізація, звана „Комітетом українсько-жидівського обєднання“, яка ставить як свою головну ціль „згрупування біля себе всіх народів України, змагаючи до братнього обєднання з метою освободження України від большевиків“.

В своїй програмі Комітет підчеркує, що орґанізація проявить особлившу діяльність в справі вирішення питань, звязаних з долею Жидів на Україні, та що культурно-національна автономія для Жидів буде завше одною з головних основ орґанізаційної праці Комітету.

По програмі Комітету, Україна має бути незалежною державою, а оконечну форму державної влади має вирішити Всеукраїнська конституанта.

Згадана орґанізація, як голосить її програма, буде змагати до створення морально-етичних основ для взаїмного порозуміння і добросусідського співжиття усіх націй, вказуючи широким українсько-жидівським масам спільність їх інтересів і необхідність активної і спільної боротьби з усіми ворогами національного освободження і незалежности України.

Комітет має складатися з 8 осіб, по чотири від обох націй. На днях Комітет зачне видавати журнал „Обєднання“, який на разі має виходити на російській мові, а згодом на мовах: українській, російській і жидівській.

Велика Україна.

Комісаріят д-ра Нансена про голод.

Високий комісаріят д-ра Нансена в Женеві оголошує: Представники д-ра Нансена, котрі в липні ц. р. удалися до Харкова, Олександрівська і Мелітополя, стверджують, що треба буде висилати допомогу до південної части України, принайменше через найблищих три місяці, бо в противнім випадку там буде ширитися голод в щораз то більших розмірах.

На основі звітів, які наспіли до Комісії, висліди останньої рільної кампаннії лихі. Збіже, засіяне минулої осени, майже цілковито не війшло.

На Запоріжу передбачується збір 36 міліонів пудів, підчас коли на потреби краю потрібно бодай 93 міліони пудів. На тійже области голодує 700.000 осіб, з якого то числа 630.000 одержує підмогу з боку властей та від допомогових орґанізацій.

В области Мелітополя, що уходить за найкращу область Великої України, $^{2}/_{3}$ орного поля вернуло до степового стану, лежачого відлогом, а плоди на оставшій $^{1}/_{3}$ части вважають меншими чим середні. В осени минулого року обсіяно 129, а на весну 200.0 0 десятин, підчас коли скількість управної землі в цій области виносить 963.000 десятин. З того 75 процент засівів улягло знищенню. (ПАТ.).

Кровавий день в Одесі.

„Таймс“ доносить, що наслідком поголоски, наче би Врангель задумував небавом висісти в Одесі, совітські власти видали ряд заряджень. Одначе проти цих заряджень виступили робітники. З цього приводу в пристані прийшло до кровавих заворушень, при чім убито комісаря пристані і чотирьох большевицьких урядовців та ранено тяжко чотирьох робітників.

Радянська Україна і Румунія.

По донесенням з Москви, радянська Україна звернулася до румунського уряду з домаганням віддати їй совітські аероплани, що спустилися в Румунії.

Застрашаюче положення Одещини.

Льондонська федерація українських Жидів в Кишиневі одержала звіт про положення в Одесі від перебуваючого там представника на-

Після конференції в Льондоні.

Тені про положення.

Пат. доносить з Ліфилду: Підчас коли Поанкаре здержався висказати свій погляд що до неосягнення згоди на конференції, инші делеґати впевнювали, що Антанта мусить істнувати.

Тені заявив: Я пересвідчений, що стрінемося знова. Не можу собі уявити не тільки зірвання, але навіть хотяй би загострення взаємин між Францією і Англією. Антанта має велике значіння і її удержання являється конечне як для заграничної політики так і для удержання світового миру. Ціла англійська преса поділяє цей погляд бельгійського премєра і обговорює його широко на сторінках своїх газет.

Проти Льойда Джорджа.

Консервативний „Дейлі Телеґреф“, обговорюючи зірвання конференції, робить закиди Льойд Джорджови ізза його опору зглядом найбільш оправданих домагань Поанкаре в справі німецьких копалень.

„Івнінг Стендерд“ пише: Обовязком союзників є удержати Антанту і не допустити до непорозуміння між союзними державами.

„Пті Парізієн“ пише: Те, що Поанкаре зложив вінець на гробі невідомого англійського жовніра, зрозуміла Франція як треба. Немислимим є конфлікт з державою, що втратила 700.000 синів, помагаючи Франції в обороні свободи світа.

Пояснення Поанкаре.

Аґ. Аваса доносить з Парижа: На засіданню в Рамболіє виголосив Поанкаре в присутности ради міністрів подрібне експозе, де пояснив причину ізза якої не прийшло до порозуміння. Рада міністрві одобрила одноголосно становище Поанкаре.

Відгомін льондонської невдачі в Німеччині.

Пат. доносить з Айльвезе: Німецький кабінет радив оноді над положенням, що витворилось ізза невдачі льондонської конференції. Наради ведуться далі. Також представники робітничих союзів зачали наради над цими справами і мають предложити урядови новий проєкт в справі робітничих платень. Професійні союзи мають предложити проєкт нових заряджень для боротьби з доріжнечею.

Побоювання французької преси.

„Л Евр“ пишучи на тему льондонської невдачі, називає можливість зірвання між Англією і Францією злочином. Поанкаре і Льойд Джордж не мають права розбивати антанту ізза одного питання другорядного значіння. Таке зірвання булоб побідою реакційної Німеччини і розбилоб можливість розвязки питання про репарації. Франції відібрано би останню надію на німецькі сплати, прискорено би фінансовий хаос в Европі і погіршено би справу безробіття в Англії. Таке зірвання булоб злочином супроти найважливійших і найвиших інтересів Франції, Англії і цілої Европи.

Льойд Джордж за співпрацю з Німеччиною.

Льондонський кореспондент „Пті Парізієн-у“ довідується, що Льойд Джордж обговорюючи на англійській кабінетній раді справу непорозуміння між Англією і Фран-

дією, сказав м. и.: Ми мали до діла з цілим рядом французьких предложень, яких метою було приневолити Німеччину дорогою репарацiйних постанов. виконати свої зобовязання.

Наша політика натомість стремить до того, щоби втягнути Німеччину до спільної праці з союзниками, при одночаснім виконанню версайльського договору. З того становища, на якому впрочім побудована ціла англійська політика, не можемо ніяк уступити.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Руській

З наших гір.

Підлюте, в серпні 1922 р.

Брошнів, маленький полустанок, яких 10 км. від Калуша на захід, має найбільший тартак не тільки в Галичині але і в цілій бувшій Австрії. Щоденні великі транспорти дерева, які йдуть вузкоторівкою з під чехословацької границі, перетираються протягом цілої доби з виском і шумом на десяти скороходних гатрах. Матеріял дуже гарний йде виключно за границю, деякі спецiяльно терті бруси йдуть навіть до Америки. Галицькі споживачі мусять вдоволятися матеріялом аж III. кляси, бо друга йде з протекції кому иншому. Та се вже наша прикмета: селянин здорової курки для себе ніколи не заріже, хиба як вже зона має здохнути; таке саме і з иншими витворами його рук.

Рачками, біля тартаку, найбільша суєтня, бо тоді відходять два, а то й три потяги вузкоторівки на Рожнітів, Перегинсько, Підлюте, Осмолоду і далі аж до самих верхів Карпат. Їзда цікава, а подекуди й приємна. Маленька машина, звичайна її назва „самовар", пихтить, скрипить і стогне, але все таки тягне за собою десять до двайцяти всякого рода порожних а то й повних відкритих вагоників для набору під кльоци або дрова. Вагоники сі обліплені всякого рода й звання людьми. Більшість робітники. Поза робітниками найбільше численні Жиди, які їдуть будьто як торговельники, будьто як прогульковці. Для спеціяльно вибраних гостей назначує „керовнік" руху вузкоторівки „сальонку". Се віз коло 3 м. довгий та 2 м. високий, переділений на дві половини; вибранці в 90 % товариші по вірі „керовника".

Найприємнійше їхати однак у відкритому возі на т. зв. льорі. Але біда тому, який не знаючи ще правил, як їхати вузкоторівкою, сяде на віз недалеко машини. „Самовар" так сипле цілу дорогу під гору роз ятреним деревляним вуглям, що кождому на возах щось дістанеться.

Найчастійша поява, се попалена одежа. Цілу дорогу можуть фахівці розріжняти носом, що саме тліє: вовна, бавовна, лен, чи мішанина з тих трьох основ.

Але ось залізниця стала серед поля. Робітники поквапно скидають з льори відземки, які їм тартак дає як винагороду в натурі за роботи в тартаку. До дому довести вже недалеко. По такій перерві потяг рушає далі і за хвилину стає знов. Що таке? Машина бере воду. Алеж бо не видно вежі з водою! Ні тут справа цілком проста. Машина стала біля потока і тягне воду парою просто з низу. І дешево і сердито, як каже Москаль. Люди злазять з вагоників, деякі лягають на траву задрімати на лоні природи, а деякі гутрять. Десь, по яких 20 мінутах їдемо далі. Змиєм серед корчів та дерев, перетинаючи то більші, то менші потічки йде вузкоторівка. Віти так і чіпають проїзжаючих, або нагло піднимаються в гору, як під ними хухне „самовар". Цілком не відчувається монотонної їзди залізницею.

Але ось і „стація". Маленький деревляний будинок, а в ньому кімната з телефоном і постіль для цілої родини „Начальник стації", відповідник Юди, суєтиться, щось телефонує, дає розпорядки, але ми стоїмо на місці. Аж уже рознеслася вістка, що за нами їде мотор з якимось паном з тартаку. Розпис їзди міняється і ми мусимо пропустити моторову дрезину. Для нас се нічого. Але пану начальникови не обійшлося на сухо. За якесь невдале пересунення машиною при пропусканню мотору дістав від шефа нагороду-подяку: „Sie sind ein Pferd". Не знаю, що ділялося в душі того начальника-коня; може се й не першина. Десь недалеко за стацією стали ми знову в полі і в одну мить опинилися без машини. Деякі з жінок вже в розпуці, що далі не поїдемо, але робітники успокоїли їх; машина поїхала на бічну лінію і за чверть години верне з вагонами. Яка простота. Але на одній зі стацій перед Перегинськом чекали ми таки за довго. Залізничники відчепили машину і вернули з нею до Рожнітова, бо там забули забрати, чи зачекати на робітників, які мали їхати до ліса. Як довго будемо чекати, питаю. Годину або дві, каже пан начальник. Йдемо цілим товариством над річку на раки; наловили — тільки варити. Але йдемо питати знову того пана начальника, чи скоро: так за годину, каже. Йдемо на малини. Нарвали малин, приходимо. Зараз, зараз — каже начальник. Лягаємо в траві і кріпимося сном.

Але тут шум. Машина йде. Просипаємося. Їде машина з льорою, але без робітників. Де робітники? Нема, пізнійше прийдуть. Хто нервовий, може непокоїтися, але все одно, з того нічого не вийде.

Їдемо далі. З поза дерев видніють гори, праворуч близчі, але низчі, ліворуч дальші, але вищі. На яких два кільометри перед Перегинськом машина стала, бо мав вис дати перед мостом знакомий машиніст. Се, розумію, залізниця до послуг людей, стає, коли треба зробити вигоду. Нарешті Перегинсько. Стація має два шляхи, більший будинок і більший рух. Се головна стація для запровіянтовання Підлютого. Коші з мясом, хлібом та иншою їдою висаджується на вози, суєтиться лісничa служба митрополичих дібр, з паперами та тростівками в руках: самі „злісні" та побережники у високих глянцованих чоботях, або таки простих — залежно від чину. Тут міняє в більшости свій склад їдуча публика. „Вицечковци" пхаються до „сальонки", кожде з них „потшебує сьонсьць", але місця того не богато. Тут вже нема норми, хто має їхати „сальонкою"; хто нахабнійший, той сяде. Цікаве, що жидівське жіноцтво сеї місцевости носить одежу міського крою, але фабричні взори одежі народної.

За Перегинськом залізниця йде вже цілий час попри лівий беріг Лімниці. І чого, думав я, їдуть наші люде аж до Швайцарії, Тиролю чи де инде, коли в наших горах така краса. Чи шум Лімниці не такий, як шум Іну, Зальцаху, Рейну та инших німецьких рік? Чи піна Лімниці, яка розбиває свої води міліони разів об каміння, яке хоче спинити бистру струю, не такаж як за границею? Я любувався сим видом природи і передавав свої враження їдучим зі мною. Ет, — каже один з їдучих, — як би то Німців сюди дати, то би було ще гарнійше. Правда, — кажу, — бо ви привикли бачити нашого чоловіка тільки при роботі з кремпачем в руках, лопатою та сокирою, а Німцеви кажете поганяти себе нагайкою. Духове рабство. Ще пізнійше і в Підлютім доводилося мені чути подібні балачки про будову санаторій: конче віддати Німцям. А чи наші лікарі такої слави як Панчишин і ин. не зможуть поставити українських санаторій? Німець вбився так в мозки наших людей, як горобець божевільному в голову.

Шум Лімниці раз-у-раз то збільшувався, то зменшувався. Недалеко Сокільських гір, які обриваються над самою залізницею, перерізана Лімниця порогом, продовженням згаданої скелі. Спінена вода розсипається міліярдами капель, біжить, шумить та клекотить. Та машина наша посувається скоро далі, а краєвид поволи звужується. Ще трохи далі, а ліворуч можна побачити розвалини старої гути до витоплювання заліза, збудованої пок. митр. Ангеловичем. В честь його названа місцевість Ангелів. Залізниця, не покидаючи Лімниці, пнеться що раз вище її берегом і поволи доходить до Підлютого. Перед Підлютим пересікає шлях невеличкий горбочок, на якому на самому березі в найкрасшому місці серед розкішного окруження ріжнородних дерев велика хата збудована пок. о Чапельським. Ще трохи далі, а з овиду вирисовується кедрова палата, стара церковця обсаджена кедриною та й нові будинки санаторії.

Слава про Підлюте вже давно була голосна, але дістатися до нього було дуже трудно, 45 км. від залізниці недоброю дорогою мало кого спокусувало поїхати туди, вже не для краси та повітря, а для лічення. Бо вода в Підлютім дуже цілюща. Досі знайдено пять джерел, а всі вони ріжняться від себе; цікаве при тім те, що всі вони недалеко одно від одного. Найбільше джерело се „Андрій", назвище в честь митрополита Шептицького. Джерело се, а зглядно збірка коло 10 джерел однакової води, обхоплене сього року бетоном, дає на добу коло 36 куб. метрів мінеральної сірково-бромової води, в якій находиться радій. Кристалічно чиста, з ясно зеленкуватим відтінком вода в бетоні, обгородженім штахетами з ялинок робить незвичайно приємне враження. З води добуваються постійно великі скількости сірко водного газу, до запаху якого можна однак скоро привикнути. „Андрій" се одиноке джерело, сильної сіркової води, що находиться в горах на такій висоті. Про цілючість сеї води наслухався я доволі, а найбільше від Жидів з поблизьких місточок. І в Тренчині бували і в Піщанах та на Чехах, але ні одна вода не лічила в так короткім часі, як вода з Підлютого. Місцеві люде пють її тому, що вона взагалі „помагає".

Друге джерело зараз таки біля „Андрія" є „Тит" в честь о Войнаровського. Хто не їхав би залізницею, то як тільки вистане час, пє воду з того джерела. А залізнича прислуга скорше не пустить потягу в рух, доки кождий з них не напється і не набере до фляшки тої води. Всі літники пють що дня сю воду в великій кількости. На жаль, джерело ще не схоплене і поки що воно дике.

Третє джерело „Павло" має в собі гірку сіль, яка дуже ніжно прочищує жолудок. Цікаво, що по відкриттю сього джерела і його невеличкім углубленню заявили побережники, що олені будуть тепер вдячні за поглублення, бо не будуть вже в зимі, зійшовши з гір, гризти тої землі, але зможуть просто напитися. Джерела „Гіляр" та „Евген" ще не розсліджені.

Найважнійша прикмета мінеральних вод в Підлютім, се лічення ревматичних болів і стягання над міру товщу з тіла. Деякі літники таки очевидячки тратять на вазі, не зважаючи на дуже добрий харч в санаторії і незрівнане повітря.

Купальні в Підлютім, побудовані сього року, можуть вдоволити кождого літника. Як велика охота була до купання, видно вже з того, що хоч купальні ще не були викінчені, то всеж таки гості вже купались в підгірській воді. Взагалі купальні можуть вже тепер дати денно 150—200 сіркових купелів, не вчисляючи йодових. І не будуть се купелі фабриковані, як то буває часто в купелевих місцях, але дійсні сіркові.

Підлюте має одначе один недостаток, а се брак поміщення для гостей. До тепер є всього приміщення в кедровій палаті, збудованій ще пок. кардиналом Сембратовичем і в невеликім готелі „Вілля Ірина". Вправді почалася вже будова нового готелю в прекраснім місці над обривистим берегом на 30 кімнат, але се все за мало. Підлюте повинно мати не менше десяти готелів. Те ідеально чисте повітря Підлютого, купелі в Лімниці, а опісля обилля мінеральної води повинні створити з Підлютого першорядну кліматичну і лічничу місцевість. Початок зроблений заходами невсипучої праці о. Войнаровського та пп. Чапельських, але ще треба богато праці. На другий сезон обіцяне вже і електричне світло, яке можна буде дістати через використання водопаду потічка Камінця.

Підлюте се місцевість між двома горами, в якій все продуває легонький вітер, через що повітре вічно відновлюється. Нема ще упорядкованих плаїв; всім їм треба дати назви. Початок вже — що правда — зроблений; є плай „Сильвестра", „Марусі", „Осипа", майдан „Усі"! Гості в Підлютім в більшости всі знакомі, або знають один про одного з часописів, як діячів.

Побіч невтомимого і веселого в товаристві д-ра Федака, є д-р Макарушка, н. др. Кміцикевич, д-р Панчишин і багато инших. Почувається якась рідня, де можна вільно висказати свою гадку, хоч, що правда, на політичні теми не ведеться ніяких розмов. Се у великій мірі причинюється до успокоєння нервів.

Верхи гір біля Підлютого улюблене місце для прогульок — Ґрофа, Ігровище; жаль тільки, що санаторія не має відповідного чоловіка, який водив би літників. Вправді водив сього сезону охочих до гірських виправ гірський скороход п. Іл. Чапельський на всі висоти гір, але се не було протягом цілого сезону. Попри гостей літників було в санаторії кілька дівчат сиріт, семинаристок, вихованок с. с. Василіянок. І вони бідолашні за поміч в господарстві могли подихати чистим гірським повітрям, та скріпити свої сили до дальшої праці.

Як розвій санаторії піде далі таким скорим кроком, як сього року, то в дуже короткім часі будемо мати велике першорядне місце для відпочинку і лічення.

П. Волосенка.

ВП. Передплатників в Чехо-Словаччині просимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло" у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адміністрація.*

1—4

З польських справ

Нова нота до совітів.

Польський уряд вислав до Москви нову ноту з протестом проти невиконування точок риського договору. Нота торкається справи незвернених архівів, музеїв і т. д.

Приготовання до виборів.

Міністерство внутрішних справ зарядило утворення окремого виділу при своїй президії для технічних передвиборчих праць.

По великих містах Польщі і Східної Галичини вже відбуваються віча ріжних політичних партій. На днях в Перемишлі відбулося передвиборче віче Станчиків, які обєднуються із соціялістичною пра

вицею і з „Wyzwoleniem“ для спільної агітації.

Вибори відложені.

Дня 17. серпня відбудеться засідання закордонної і конституційної комісії в справі виборів, які мають бути відложені на 2—3 тижні.

Скликання сойму з початком вересня.

Польський уряд розпочав наради, для визначення терміну чергового скликання сойму, в перших днях вересня.

Нові страйки.

В копальнях західної Галичини і на Шлеську вибух страйк. У всіх фабриках в Бялій-Бєльску припинено працю.

Вибори до польського сойму.

В четвер, дня 17. ц. м. відбулося у Варшаві засідання сполучених комісій, конституційної і заграничних справ, при участи міністрів і представників усіх соймових клюбів. Над запитом міністра заграничних справ Нарутовича, чи комісії уважають вказаним, щоби вибори до польського сойму відбулися в реченци, означенім уже соймом, вивязалася дискусія, в якій всі бесідники заявилися за виконанням соймової ухвали, яка означила реченець виборів до сойму на 5. падолиста а до сенату на день 12. падолиста ц. р. Дня 18. ц. м. уряд проголосить деклярацію про вибори до сойму і сенату згідно з постановою сойму.

Дня 9. вересня відбудеться засідання конституційної комісії в справі статуту для Східної Галичини, а дня 12. вересня ц. р. буде скликане пленарне засідання сойму.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника“! — Жертви проситься слати до Кравого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника“.

Медуха пов. Станиславів.

„Братнє пожицє“ двох народів.

Для характеристики нестерпних відносин ізза шовіністичної дурійки яка охоплює наших сусідів також по селах, нехай послужить отсей факт:

Дня 13. серпня ц. р. устроювала наша читальня силами аматорського кружка з сусідного села Межигірців театральну виставу „Ворожбита“. Як вже згадано було на сторінках часопису „Громадського Вістника“, у нас більша часть села Поляки, яких однак діди були ще щирими Українцями шляхтичами. Синиж їх — завзятущі Поляки — взялися власне дня 13. серпня перешкаджати нам у культурно-просвітній роботі. Підхмелена молодь найперше без карт вступу зачала вдиратись до прихідської стодоли, де відбувалась вистава. Тут знову під час вистави по пяному робила галас і замішання, що й слова не можна було почути з уст аматорів, аж по якімсь часі заходом усіх майже виділових вдалось дещо втихомирити непрошених гостей.

Та найбільша пасія огорнула загорілців, коли з уст численної публики понісся гимн „Ще не вмерла“. Наоколо стодоли почулись ріжні ординарні вигуки, а також погрози як: „daj tu siekiery, noża, ja im dam Ukrainę“ і т. д. (деякі з них були дійсно узброєні в ножі). По представленню мала відбутися забава з танцями, та холоднокровна наша молодь, боячись дальших „богатерських чинів“ шовіністичної шайки (один камінь влетів вже до стодоли), розійшлась спокійно до дому. А щасливі „побідники“ довго в ніч по пяному наоколо прихідських будинків викликували всі їм знані „патріотичні“ пісні. Тяжко приходиться жити і працювати під одним дахом.

М.

Дописи з краю.

Можиівче, повіт Жидачів.

Заложення чит. „Просвіти“.

Відбулися тут недавно загальні збори читальні „Просвіти“, до якої вписалося кількадесять членів. До виділу належать самі місцеві громадяне, що дали почин до просвітної роботи, не зважаючи на перешкоди з боку тих, що мають сяку-таку власть. Сюди належить зачислити хочби війта, що відноситься ворожо до читальні, мабуть боючись, щоб на старість не казали йому вчитися читати й писати, а на це не позволяє йому війтівська гідність. Згадатиб також про жандарма, що прийшов на приказ староства засягнути у війта опінії відносно основників читальні. Жандарм намовляв війта, щоб не допустив до основання читальні, бо, мовляв „taka inteligentna wieś czytelni nie potrzebuje“. Війт обіцяв йому то зробити, але бідняга вже не мав сили, бо воєвідство дало уже дозвіл. Вдоволився тим, що заборонив відбувати проби церковного хору в громадськім домі. Надіємось, що ідейні читальняні робітники поконають всі перешкоди і дальше працюватимуть неустрашимо для народної справи.

Лагодів пов. Перемишляни.

Культурно-освітний рух.

Завдяки невтомимій праці деяких свідомих одиниць з п. Словевським і Михайлом Тивонюком на чолі піднеслося наше село на вищий степень освідомлення. В селі функціонує правильно читальня „Просвіти“ і аматорський кружок, задумується відновити товариство „Сокіл“ і „Сільський Господар“ і в тій ціли вислано подання о дозвіл. „Аматорський кружок“ дав слідуючі вистави: 1) „Перехитрили“ 2) „Невольник“, 3) „Наталка Полтавка“, 4) „Мартин Боруля“, 5) „Ой не ходи Грицю“, 6) „Ворожбит“, 7) „Не повелося“. Приготовлюється на 27 серпня ц. р. вистави комедій: „Чоловік, що редагував хлібороба“, 2) „Перший голова ревкому“ і 3) „Він не заздрісний“.

При тім треба згадати про успішний розвиток церковного мішаного хору. Велику заслугу має о. парох Теодор Сахно, котрий у всім пособляє тій праці, беручи відвідповідальність за Амат. Кружок перед урядовими чинниками і відступаючи на вистави ерекціональні будинки. Не брак і реакції з боку наших противників. Висилається на шпіонажу місцевих латинників, котрі підлими доносами стараються цей культурний, а для них болючий рух здавити. Жандармерія також не дармує. І так дня 6. ц. м. переслухано Ярослава Сахна, гімн. абсольвента, за те, що намалював з нагоди вистав комедій: „Ворожбит“ і „Не повелося“ афіші з орнаментами і написом „Ще не вмерла Україна“ і ті афіші роздавав по сусідних селах з метою стягнути на виставу як найбільше число людей. Це вкололо жандармерію і вона цим разом не залишила дати відчути свою власть. В сусіднім селі Уневі арештовано зараз Йосифа Нудика, котрому відібрано афіш. На другий день, т. є 7. ц. м. візвано Ярослава Сахна на поліцію, де командат постерунку сказав йому пoдразнований: „Niech pan idzie z tym napisem do klozetu.“ За цю зневагу і дістав з місця відповідну відправу. Річ природна, що ті пресії ще більше загрівають громадян до просвітної праці. Чистий дохід з послідної вистави рішено дати на просвітно організаційний фонд, а також задумується в як найкоротшім часі уладити збірку на голодних студентів.

Негівці п. Калуш.

Дня 31. липня заходами місцевої молоді відбулася вистава комедії „Сватання на Гончарівці“. Вистава випала на загал бездоганно і полишила між присутними гарне вражіння. До найкращих інтерпретацій належала роля Уласі у виконанню молоденької талановитої аматорки Галі Миндюківної та роля Стецька у виконанню Я. Рубчака, якого гра вказувала на те, що і в нього криється акторський талан, питомий цілій його родині. Окрім цего участь у виставі взяли: Міля і Волод. Миндюки, студ. Жовнірович, Микитинський і Литвин. Дохід призначено на добродійні цілі. Після вистави відбулася в домі о. Миндюка товариська забава на радість і потіху довколичної молоді.

Підгайчики пов. Перемишляни.

Аж сум огортає на вид того занепаду, в якім находиться наше село. Є в нім щось десять інтелігентів, з котрих деякі колись служили народній справі, але тепер потонули в апатії та байдужности до народньої організації. А преці село має до того сприятливі умови, бо нема в нім ані латинників ані представників теперішньої влади, які стави либ нашому культурному рухови перешкоди. Місцевий парох держиться засади: „все беріть, мене лишіть“ і волить здобувати собі опінію льояльного. Той сам занепад в присілках Погорілці, Варів і Вікторівка. Чи не сором, що самі дівчата з Погорілець ходили до нашої інтелігенції з проханням, щоб заложити такий аматорський кружок як в сусіднім Лагодові, і їх прохання було голосом „вопіющого в пустині.“ Про відновлення читальні „Просвіти“ ніхто і не думає. Може хто з околиці спробує піти на стрічу культурно-просвітним потребам нашого села і возьметься до його духової обнови?

Ч. Н.

РІЖНІ ВІСТИ.

Справа безробіття в Англії.

ПАТ. доносить з Ліфилду: В Льондоні відбулося засідання англійського кабінету, на якому вислухано звіт комісії для справ безробіття. Рішено, що комісія поширить свою діяльність також на безробітних в торговлі. Розбиття льондонських переговорів вплинуло вельми шкідливо на питання безробіття в Англії. Те саме є також причиною замішання на льондонській валютовій біржі.

Німеччина перед валютовою катастрофою.

Німецький уряд вислав дня 15. ц. м. ноту до союзників, де повідомлює про вплачення пів міліона фунтів стерлінгів, себто 10 міліонів марок в золоті, як рату за серпень. Одночасно підчеркує нім. уряд, що не може заплатити жаданих 2 міл. фунтів стерл. ізза катастрофального спадку німецької марки і застерігається проти надмірного обтяження своїх фінансів. Від дня 15. липня, себто від внесення меморандум в справі управильнення вирівнуючих вплат, впала нім. марка з 2|100 на 1/100 передвоєнної вартости.

Німецько-американський торговельний договір.

З Женеви доносять, що німецький уряд переслав до Секретаріяту Союзу Народів зміст німецько-американського торговельного договору.

Засідання австр. ради міністрів.

В пятницю 18. ц. м. відбулося у Відни засідання ради міністрів в справі положення, викликаного льондонською конференцією. Обговорювано справу скликання національної ради.

Засуд індійського повстанця.

Англійські денники доносять з Лягоре, що провідника повстанців в Пенджабу Моттісінггі засуджено на два роки тюрми.

Перед конференцією в Марієнбаді.

Б. К. доносить з Праги: Конференція міністрів держав Малої Антанти в Марієнбаді, розпічнеться з кінцем цего тижня. Первісний плян передбачував полагодження в першу чергу справ Чехословаччини і Югославії. Тепер зачувати, що також Румунія візьме участь в переговорах, щоби заключити цілий ряд торговельних договорів.

Страйк в Швеції.

Зі Штокгольму доносять, що рільний страйк в Швеції поширюється чим раз більше. Всі переговори розбилися. Страйк поширюється також на приватних залізницях і заповідається на довше.

Анґлійська субскрипція.

З Відня доносять, що Анґльобанк заявив готовість взяти участь в субскрипції нового австрійського емісійного Банку.

Анґлійська ощадність.

Ощадність, заведена у всіх ділянках англійського народного життя, не оминула і королівського двора. Король, який від початку війни обмежив свої видатки, висказав бажання, щоби завести дальші ощадности в тім напрямі.

Замах на консулят.

На будинок італійського консуляту в Марсилії кинено бомбу. Вибух знищив будинок, але з людей не потерпів ніхто. Виконавець замаху втік без сліду.

Італійські голоси.

В справі льондонської конференції пише італійська „Трібуна“. Завдяки своїй поставі, рішучій але примиримій, Сканцер добре прислужився як державі, яку репрезентував, так і справі мира. „Джорнале д'Італія“ пише: Допустимою річчю є займатися некорисною ситуацією побіджених держав. Але годі зрозуміти байдужність супроти трудного фінансового положення побідників, з чим треба чейже числитися якщо хочеться відбудувати Европу.

НОВИНКИ.

— Замах на старосту в Калуши. „Słowo Polskie“ доносить: Дня 14. серпня о годині 11 в ночи невідомі особи кинули до помешкання старости Надуровича динамітовий набій. Набій експльодував, наслідком чого всі шиби вилетіли і частина стіни упала. Жертв у людях не було, бо припадково тої ночи староста не ночував у дома. Як довідуємося, калуські Поляки складають вину за замах на тайну українську боївку, за якою вже слідить поліція.

— Арештовання у Львові. Дня 16. серпня вечером арештовано українського поета Романа Купчинського. Купчинський в товаристві своїх знайомих сидів в каварні „Централь“. При сусідному столі примістився молоденький комісар поліції, який навіть при боці своєї „дами“, котрій заглядав пильно у оченята, тямив про знесення виїмкового стану і про свої „службові обовязки“ і підслухував розмову „небезпечних“ Українців. Побачивши в рукак Купчицського пакунок „z podejrzałą zawartością“, він закликав агента, який на вулиці по виході з каварні арештував вказаного. При ревізії сконстатовано, що в небезпечному пакеті замість бомб чи проклямацій була коректа Календаря. Купчинського відставлено на поліцію при вул. Яховича.

— Арештування большевицьких аґентів у Підволочисках. У Підволочисках арештовано большевицьких аґентів Амсгора і Мовшоского. При ревізії найдено листи польських комуністичних діячів адресовані до Москви та звіт з організаційної праці в

ТЕЛЄҐРАМИ.

Німецька відплата.

Відень (ПАТ.) „Н. Фр. Пр.“ з Парижа: По англійськимм інформаціям з Німеччини, німецький паспортовий уряд в Карльсруге відказався дати віза около 5.000 Французам на виїзд з Німеччини. Також німецькі банки не хочуть реалізувати чеків, виставлених в Альзації. Має це бути відплата за видалювання Німців з Альзації.

За Царгород.

Царгород (ПАТ.) Авас. Делеґати союзних держав з одної і делеґати Греції з другої сторони підписали в Сінеклії протокол договору відносно усунення союзних і грецьких військ на віддаль 10 км. від демаркаційної лінії. Евакуація грецьких військ вже почалася.

Атени (ПАТ.) Представники Англії, Франції й Італії в Атенях вручили грецькому міністрови загр. справ Бальтазієму спільну ноту, котра звертає увагу, що проклямація автономії Йонії зміряє до витворення в М. Азії нового політичного стану, щодо котрого союзники роблять застереження, бо майбутні відносини в М. Азії мається управильнити згідно з мировим договором

Бельґійська рада міністрів.

Відень. (ПАТ.) Часописи подають за „Матеном“ з Брукселі, що там відбудеться нині Рада міністрів. Обговорюватимуть висліди льондонської конференції. Тені і Жаспар були вчера у короля, котрого інформували про льондонські події. В розмові з представниками преси заявили вони, що годі говорити про зірвання антанти. Ходить лише про ріжницю думок, а не прінціпів. Бельґія сподіється, що могтиме ще посередничити між Францією і Анґлією.

Найвиша Рада.

Париж. (ПАТ.) БК. „Пті Пар.“ пише, що найблизча Найв. Рада має відбутися з кінцем ц. м.. мабуть в Брукселі.

Конфлікт між сербським королем і кн. Юрієм.

Білгород. (ПАТ.) „Зідсляв. Кор.“ звідомляє: Наслідком заострення конфлікту між королем і кн. Юрієм, скликав король раду міністрів. Участь в ній брали всі члени кабінету. В конфлікті ходить про ріжниці думок між королем і Пасічем з одної та кн. Юрієм з другої сторони щодо висоти апанажів князя Юрія.

Сербська королівська пара в Марієнбаді.

Марієнбад. (ПАТ.) Сербська королівська пара прибула тут нині. Офіціяльного приняття не було. На двірци явився леґаційний рад. др. Масарик і румунський посол.

Ашкенази у Женеві.

Варшава. (ПАТ.) Польський делеґат до Союза Народів Ашкенази виїхав нині з Варшави до Женеви.

Польщі. Між иншим в листах польські комуністи жалуються на недостачу гроша, потрібного для аґітаційних цілей.

— **Заборонені книжки в Польщі.** Ідучи слідами царської Росії та Австрії польська влада заборонила привозити до Польщі ось які книжки і часописі: 1) „Strach przed burzą“ (видано по польськи в Америці) 2) „Wolna religia i wolny kościol“ 3), „Голос праці“ український місячник з Вінніпеґу, 4) „Hadoar“ гебрейський місячник; 5) „Rude Pravo“ чеський щоденник; 6) „Rankpolnis“ литовський щоденник; 7) „Волна“ і „Новий Мір“ російські журнали; 8) „Віденський Альманах“ по українськи.

— **Трамваєві білети дорожіють.** На останньому засіданню львівського маґістрату ухвалено підвишку цін трамваєвих білетів і електричного світла. Звичайний трамваєвий білет коштуватиме 50 мп. а світло 150 мп. за годину.

— **Підвишка цін залізничної їзди.** З днем 1. вересня особові білети їзди залізницями в Польщі подорожіють на 50 — 100 прц.

— **Катастрофа з бомбою.** Підчас спортово-військової паради в Пуцку скоїлась, як доносять з Варшави, катастрофа наслідком вибуху бомби. На летунській площі зібралося було около 800 людей. Вечером над море піднявся гідроплян, що мав кидати в море бомби. Одна з тих бомб попала між зібрану публику, наслідком чого погибло 10 осіб, а 50 осіб потерпіло тяжкі або легкі рани.

— **Чи асентирунок Українців?** До нашої редакції прислано такий документ: Starostwo w Kałuszu. L. 13053/6. Kałusz, dnia 29. lipca 1922. Do Wielebnego gr. kat. Urzędu paraf. w . . . . . . Wzywam uprzejmie Urząd paraf. po raz trzeci, aby nie dopuszczając do dalszych ponagleń natychmiast wykonał tut polecenie z 12/7 1921. L. 11811 i przesłał tut. Starostwu wykazy metrykalne mężczyzn urodzonych w roku 1901. Sprawa jest bardzo pilna i w razie dalszej zwłoki byłbym niemile zmuszony W. księdza jako prowadzącego metryk pociągnąć do osobistej odpowiedzialności. — Radca Nameistnictwa Madurowicz. Цей документ розіслано до всіх парохіяльних і громадських урядів.

— **Документи часу.** Rada szkolna powiatowa w Stanisławowie. L. 1373/4. Stanisławów, dnia 27. kwietnia 1922. Do Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Czerniejowie. Na wniesioną prośbę o udzielenie sali szkolnej Towarzystwu celem prowadzenia kursu zawiadamia Rada szkolna powiatowa, że nie zezwala na używanie sali w tym celu, ponieważ w razie potrzeby otwarcia kursu dla analfabetów zostanie taki wprowadzony przez Władze szkolne, a nauki udzielać będzie miejscowe nauczycielstwo Przewodniczący Inspektor szkolny: (Підпис нечиткий).

— **Пожежі на провінції.** На днях вибухла пожежа в Ямниці, в домі Йосифа Петровського. Таке саме нещастя постигло кількох господарів в Гоголеві коло Рави руської. В Солтисові коло Немирова згоріли будинки Федя Титли. Шкоди обчислено на десятки міліонів.

— **Катастрофа у фабриці кисеня.** На Познанщині в Чемпіні вибухли склади кисеня у фабриці, наслідком чого згинуло 8 осіб і богато було ранених. Сила експльозії була так велика, що в цілому місті вилетіли шиби. Властитель фабрики також тяжко ранений.

— **Проти вилюднення Франції.** Щоби не допустити до вилюднення Франції, де, як відомо, число населення зменшується, французький уряд оголосив премію для родин, що мають більше дітей. За четверту дитину дістають родичі нагороду 50 франків на рік, за пяту дитину 70 франків а за шесту 100 фр.

— **Три покоління перед престолом.** Англійська преса доносить, що в Льондоні стала до шлюбу панна Конклінґ. Тогож самого дня звінчалася 75 літна бабуся з 70 літним генералом і 50 літна мати вдова.

— **З життя жінок у Японії.** В Копенгазі перебуває на студіях молода Японка, яка подала цікаві інформації для берлінських газет про життя сучасного жіноцтва в Японії. Між иншим вона інформує ось що: Від 600 літ живе японська жінка як невільниця. Від часу поширення науки Конфуція, уважається вище образовання жінок гріхом і японські дівчата учаться в школі найбільше до 14. року життя. Учитися довше не бажають самі жінки, бо це уважалобся неморальним поступком і нарушенням традиції. Японська дівчина не має права собі вибирати чоловіка. Во[...]часться по наказу родичів, часто з чоловіком, якого перший раз в життю бачить.

— **Конґрес есперантистів.** Конґрес есперантистів, який закінчився в Гельсінґфорсі, постановив скликати другий конґрес до Норинберґи.

— **Конфіската маєтків Габсбурґів.** Румунський уряд сконфіскував на Семигороді 39.000 морґів поля, власности б. австрійського архикнязя Йосифа. Конфіскату мотивовано Санжерменським договором.

— **Трагічна смерть лотишського публіциста.** Підчас купелі утопився в морю лотишський письменник Едмунд Фрайвальд, редактор газети „Brihvo Some“.

— **Голодова демонстрація у Відни.** На днях перед віденським ратушом відбулася демонстрація з приводу росту доріжнечі. Демонстрація минула спокійно.

— **Конґрес рільних робітників.** У Відни відкрито 16. ц. м. другий міжнародний конґрес рільних робітників. Президент робітничої федерації Шмід відкрив наради вступним словом, після чого голова австрійського союза рільних робітників пос. Моравец повитав збори, висловлюючи надію, що прийде до зближення народів, яких розділила війна. Фридрих Адлер повитав конґрес іменем австрійських соціялістів.

— **Вірна жінка.** У варшавській лічниці лежав Віктор Пясецкі недужий на хоробу рака. Одного дня стан його здоровля погіршився і його жінка перебувала біля нього опікуючись ним. Коли Пясецкі в ночі помер, його жінка випила над ліжком помершого отруту і закінчила життя разом із чоловіком.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Будьте ласкаві на сторінках Вашого вельми почитного орґану помістити отсі замітки на марґінесі статті „Українського Голосу“ під написом „Галапаси“, в якій п. Юра Яремкевич піддає безпощадній „критиці“ „галицьке академічне кодло“, а головно накидається на хирівських студентів:

Спрямований до нас закид, що за „міщанський фестин з доходом для голодних України встидалися прийти“ є неслушний, бо 1) Згаданого фестину не устроювали міщани Хирова, лиш кількох громадян з Посади хирівської в спілці з місцевими мазурами-кольоністами.

2) Дохід з фестину призначено не для „Голодної України“, тільки для репатріянтів з Росії.

3) На тому фестині повівали червоно-білі прапори; на тому фестині грала військова музика 10. п. саперів; на тому фестині було чути більш польську мову, ніж українську; на тому „українському“ фестині справили мазурі ножами одному Українцеви (завдали чотири рани) такий „фестин“, що ледви бідолаха не попращався зі світом, (а таких „глядіяторських змагань“ є ми свідками майже кождого разу, коли до нас іміґрус Борислав). Подібний досвід прийшлось нам відчути вже нераз на власній спині. Щоб отже оминути ті „приємности“, ми „встидалися“ прийти... Що того всього не добачував п. Юра Яремкевич, нам не дивно... вінже щойно не давно „приїхав з чужини“. Та найбільше дивне те, що цей панок, якого досі ніхто не бачив не то в читальні (а приїзджає на кожді ферії до дому!), але взагалі між своїми, кромі першого і останнього виступу, коли то зволив „ласкаво“ приїхати повозкою на фестин, щоб „приглянутися“, — робить нам закиди „в праці“. Має рацію! Він же бувший наш шкільний товариш на 4. році техніки, а ми... ми доперва стараємося вступити на університет! Та хто ж тому винен, що доля нас упослідила, що ми не є так матеріяльно ситуовані, як п. Яремкевич, що вправді є „пузатими і сафандуловатими синками“, але вдів; що замісць кінчити ґімназію, пішли кінчити війну; що замісць їхати в часі визвольних змагань нашого народу до Праги на техніку, студіювали воєнно-боєву техніку на фронтах проти ворогів; що замісць трьох років техніки, скінчили два роки полону; що замісць приїхати „з чужини“ безжурно і безпечно, мусіли, повернувшись з таборів, скриватись по стрихах, складати візити на постерунках жандармерії, та в староствах, та що вкінці замісць братись до „праці“ писанням статей на „галапасів“, ми з життєвої конечности улягли „грішній і пятнования гідній „інерції“ здобуваючи лекціями насущний і образувалися власними силами без помочі батьків, яких, на жаль, лукава доля нам забрала, залишаючи нас на власну долю.

Отже зовсім слушно робить п. Яремкевич, що вернувшися з чужини і заставши тут такі відносини — піддає „прилюдній опінії“ під критику співчуття гідний стан неупривілійованих судьбою, що мимо всіх перепон з'усилюються збільшити ряди нашої інтеліґенції.

Хирів, дня 7. VIII. 1922 р.

Гащак. Липецький, Маслянин.

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 16. серпня: американські доляри 7270—7300, одинки і двійки 7170 — 7200, канад. доляри 7120—7130, одинки і двійки 7020—7030, нім. марки 8·30 — 8·40, сотки 8·10—8·20, дрібні 7·80— 8·00, леї 48·00—50·00, дрібні 47·00-49·00, чеські корони 200·00—205·00, дрібні 190·00 до 195·00, рублі 5 сотки 140—150, сотки 140—150 25-рубл. 130—140, франц. франки 570 — 575, фунти штерлін. 30.000 — 31.000, швайц. франки 1.280·00 — 1.300·00 Золото: 20 кор. 27.000—27.500, 20-фр. 26.000—26.500, 20 марківки 29·100 — 29·300, 10-рубл. 32.000 — 33.000. — Срібло: Австр. корони 575 — 580, фльорени 1460 — 1470, рублі 2350—2370. Австр. тисячки новійшої емісії 600—650, старшої емісії 1600—1650, сотки новійшої емісії 600·—650·, стар. емісії 1600·00 — 1650·00, 50-коронівки 35·00—45·00, 20-коронівки 22—27, 10-коронівки 11—13, 1-ки і 2-ки 0·40—0·50, цар. 10-ки рубл. 1·25—135·00, решта дрібних 0·70 — 0.80 думські тисячки 20·00—30·00, думські 250-рубл. 15.00 до 22·00, карбованці 1·00—2·80, гривни 4·00—8·00, фунти шт. 30·000 — 31·000, дол. 5.850—5.950. 5-кор. 2910—2960, копійки 12·00—13·00, амер. долярки 5850—5960, половинки і чвертки 5.600—5.700, кан. дол. 5.500—5.600 дрібні 5.400—5.450, леї 570—575.

ЖІНОЧИЙ ВІСТНИК.

Виховання дівчат для подружя.

(Переклад з німецької мови).

Ще десять літ тому назад було загально принято звертати увагу жіноцтва на виховання дівчат до фахового звання. Нині висуваються на перший плян инші розважування. Поперед усього тому, що виховання дівчат для подружя стало через економічне положення більше відповідальне. Але се також з тим звязане, що пробивається чимраз яснійше переконання, які тяжкі небезпеки і шкоди повстають, коли при вихованню дівчат звертається увагу тільки на одну з тих двох сторін, якими має плисти їх життя. Тим більше, що вийти замуж тепер дуже тяжко і тому треба в міру спроможности, усувати всі труднощі вже при вихованню молодіжи. Врешті навіть сі жінки, що шукали нових доріг для жіноцтва, переконалися, що подружя являється природним шляхом для більшости дівчат.

Особливі задачі жінки в подружю (до якого має пристосовуватися виховання), се є обовязки жінки супроти чоловіка, дітей дому, соціяльного життя і у відношенню до себе самої, як особистости. Розуміння обовязків жінки супроти дітей і домашнього хазяйства загально відоме так, що звичайно не звертається уваги на се, щоби жінка заняла відповідне відношення до чоловіка. Або як важно для подружого щастя, щоби жінка була також свідома всіх обовязків у відношенню до себе самої. Невластиво вчити дівчат, щоби усували в подружю свою індівідуальність. Подружя не є на се, щоби коштом жінки користали чоловік і діти, але щоби плекалося там щастя і задоволення обох полів для їх спільної відповідальности перед будучим поколінням. А щастя і досконалість обоїх залежить від того, щоби один від другого жадав і одержував все, що тільки другий може дати. Жінка не є лише засобом до цїли для мужа; вона сама для себе мета. Вона не є тільки перехідною точкою для ґенерацій, що прийдуть по ній. Доконче потрібно сю оцінку подружя підчеркнути, бо традиції схиляються дуже до того, щоби використати жінку як матір, не признаючи їй індивідуальности, через котру вона в усіх життєвих задач може дійти до найвищої досконалости.

Коли ограничиться задачі жінки в подружю в той спосіб, тоді потребують дівчата опріч зовнішних умінь виховуватися в напрямі плекання сили, характеру і волі.

Нині не потрібно вже доказувати потребу образовання дівчат в хазяйських чинностях, в плеканню хорих і дітей. За те треба піднести питання, як можна виховати силу характеру і волі, які дівчину відповідно приготовлять до подружя.

При тім треба особливо підчеркнути, як вміти заняти відповідне відношення до чоловіка. Бо коли жінка вміє заняти відповідне відношення до чоловіка, тоді і перед дітьми її становище стає лекше і певнійше.

З огляду на відношення до чоловіка головною провідною думкою виховання мусить бути се, щоби дівчата, що не хотять виходити замуж, мали вільний вибір. В той спосіб набирає звання великого значіння, бо воно зовнішньо і внутрішньо робить дівчину свобідною так, що вона не потребує бути залежною від подружя. Дівчата мусять навчитися, мусять самі вміти на себе запрацювати, щоби не бачили в подружу свого одинокого життєвого забезпечення, лише спільне пожиття, в якім щастя обох сторін залежить від того, щоби були готові до обопільної услуги, віддання, жертви; і щоб все щастя залежало від того, що вона тільки сьому чоловікови повіряється, котрому готова піддатися і від котрого очікує теж саме; до котрого може мати святе довіря, котре одно оправдує останню відданість.

Такий внутрішній настрій і зрозуміння вимагає опріч виховання звання ще багато инших передпосилок. Він потребує впливу на весь спосіб життя, виховання скромних привичок, правдивого оцінювання матеріяльних та ідеальних цінностей, щоби дівчата не осліплювалися зовнішними річами. Потрібне виховання до скромности, здібности і роботячости, щоби дівчина була в стані вийти за муж за чоловіка — о скільки його економічний стан дає йому можність заложити родинне огнище без того, щоб мати згляди на його маєтковий стан і щоб могти евентуально забезпечити себе, коли прийде потреба. Виховання дівчат до здібностей ще тому потрібне, бо лиш тоді буде мати, при нинішніх тяжких обставинах, мущина відвагу заключити подружя.

Одна з найголовнійших задач з огляду на подружя є також виховання дівчат до ідеалу непорочности перед подружям і вірности в подружю. Але все треба звертати в тому напрямку, щоби дівчата домагалися від чоловіка признання тих самих підстав і що до його життя Се є передумова для уздорозлення родини. Моногамістичний ідеал мусить бути для мущини і жінки удержаний в своїй чистоті навіть тоді, коли сей звичай тільки згодом має прийти. Инакше він і для жінки все більше і більше буде тратити на вартости. Тому мусить вся життєва атмофера виховання дівчат так уложитися, щоби її інстинкти остали чисті і певні. Тому треба небезпечні змислові подразнення ударемнювати, недопускати до за скорої зрілости, плекати почуття сорому, вихорувати смак, щоби дівчата не мали насолоди з лихої літератури і безсовісного мистецтва. Треба їх тілесно загартовувати, зробити здібними до перемоги тілесних трудностей. Оспалість тіла є таксамо небезпечна, як надмірна праця і через за малий спокій знервований організм. Длятого треба шукати дівчатам працюючим духово тілесного напруження так само, як дівчатам тяжкоробочим охорони перед надмірною тілесною працею.

Але не тільки до самоопанування треба виховувати дівчат; вони повинні ще вміти розріжняти між похотю і любовю. Бо інстинкт і совість творять внутрішній голос, що має бути найвищою інстанцією в ділах і життю людини. Інстинкт вчить людину, що вона сама собі винна як одиниця; совість їй каже, що вона винна суспільности, з якою органічно звязаний.

Длятого не треба молоді представляти любов як звичайне пережиття, лиш навчати, що вона накладає на людину найтящу відповідальність. Ніхто не може в жаднім случаю сказати сій дівчині, що має рішатися в життю, чи се, що вона називає любовю, справді нею є, чи тільки похотю; а ся дівчина — навіть колиб їй можна се було сказати — ніколиб не повірила. Тому відповідальність і виховання до неї се найглибший змисл сексуальної педаґоґіки; відповідальність перед власною особою, перед суспільністю, перед народом; врешті решт перед вічним, що ми називаємо Богом.

До сеї відповідальности треба виховувати дівчат. Бо так дається головні передумови для подружя, для відносин, в яких жінка не тільки дає, але і отримує. При такім становищі дівчини до мущини все друге само зі себе складається; поперед всего її відношення до обо вязків материнства.

З огляду на материнство треба виховувати дівчат так, щоби вони на сам фізичний факт не дивилися як на щось святого, тільки на материнство переповнене відповідальністю. Вони повинні зрозуміти, що материнство яко таке ще не є соціяльна праця, а тільки материнство, що сповняє свою задачу під соціяльним поглядом, то. зн. коли приводиться на світ діти і виховується їх, щоб служили поступови раси і плеканню культури.

З тої причини мусить жінка не тільки тілесно, але й духово бути розвиненою. Вона має мати спромогу самостійно думати, духово жити і розуміти культуру. Бо жінка впливає на діти не тільки тоді, коли вони одідичують її нахили, але також через впливи, якими вона окружає підростаючу дитину. Кожда нова ґенерація є під впливом матері в духовім життю. Жінки накладають кождій новій ґенерації свою печать.

В певній мірі творять духові здібности жінки сей культурний круг, в якому кожда слідуюча ґенерація людства знаходить свій підставовий розвій. Тому жінка є культурною нормою кождого народу. Коли жінки духово добре розвинені, то й ціла нація поступає вперед.

Остається ще сказати кілька слів про обовязки дівчини перед власною особою. Бо се мусить бути кульмінаційною точкою всього виховання. Оскільки виховується дівчата на самостійні особистости, що здібні мати власні погляди, що мають силу розвязувати житєві конфлікти із внутра і відповідально, тоді будуть дівчатя всі задачі, які їм задає подружя розвязувати добре.

Коли якась дівчина розвинула всі сі прикмети, вони роблять її здібною до відповідного становища у відношенню до чоловіка, дітей, дому і соціяльних обовязків, роблять її індивідуальністю. Тому виховання до індивідуальности є найвищим завданням, в якім зосереднюються всі задачі приготовання дівчат до подружого життя.

Ціле виховання мусить бути так поставлене, щоби дівчину оцінювали другі і вона сама не тільки як релятивне єство. Бог сотворив жінку не тільки як полове єство, але також як людину; иншу як мущину, але рівну йому. Як мущина так і жінка призначені до особистої досконалости. Також вона має свій духовий і душевний хист розвивати і здобути безпосередній звязок з вічними цінностями.

Відповідне виховання до подружя приготовить дівчата також до життя, хоч би вони не віддалися за муж. Бо се виховання буде переповнене сим почуттям, що навіть життя самітної жінки є материнське, що під духовим і душевним оглядом вона може бути творчою. Чим вище будемо ставити подружя в підготовці до життя, тим більше мусимо переповнитися вірою, що істнують завдання, котрі тільки така жінка зможе виконати, що остає самотною. Може тільки мало жінок покликані до сього; але молодь повинна знати, що без тих жінок був би світ біднійший. Лиш тоді може „самотний шлях“ бути дорогою резиґнації; але королівським шляхом до вищої мети.

Дівчата мають шукати вічних цінностей. „Сильні почуття, що вчать нас таємниць людського серця і сильна воля, щоб їх могти опанувати; се ключі до сього світа і до слідуючого“.

Так можуть жінки сповнити своє призначення в подружю — і по за ним.

Д-р Аліса Сальомон.

Українське Народнє Мистецтво.

Під такою назвою зорґанізувалася з рамени промислової секції „Союза Українок“ жіноча промислова кооператива з обмеженою (пятиразовою) порукою. Уділ виносить тисячу марок, а вписове сто. Уділ установлено малий, щоби дати змогу як найширшим кругам нашого жіноцтва стати членом сього корисного підприємства. За ціль ставить собі ся нова інституція: плекати народнє мистецтво і домашний промисл, бути осередком подажі і збуту таких виробів, досконалити їх техніку та естетику, поширювати знання народнього мистецтва і дбати про естетичне виховання членів. §. 5. статута говорить про се, що мається на думці: а) Вести майстерні народніх вишивок, мережок та инших ручних робіт, майстерні ткацькі, килимкарські, гончарські, різьбарські та діточих забавок. б) Збувати ті вироби та вести крамниці матеріялів і приладів до робіт. в) Відкривати свої філії. ґ) удержувати фахові школи і курси домашнього виробництва, видавати і поширювати відповідну літературу, уладжувати виклади, орґанізувати вистави і музеї.

Мета кооперативи означена ясно і закроєна широко, хоч всім тим, яким вона лежить на серці відомо, що до переведення треба багато праці, ще більше доброї волі і терпеливости. Початок буде трудний і малий, але вигляди на будучність лишаються великі і блискучі, коли тільки-не заведуть надії на моральну і матеріяльну піддержку з боку свідомого нашого жіноцтва. Кождий новий уділ се немов цеголка для того величавого будинку, в якім розвинеться наш народний промисл і народнє мистецтво на радість своїх і на здивовання чужих!

З міжнароднього жіночого життя.

Українські старання. З офіціяльних звідомлень французької секції Інтернаціональної жіночої Ліґи Мира і Свободи довідуємося, що українська секція звернулася до неї о поміч в сім тяжкім лихолітю, яке стрінуло український народ.

Маймо надію, що цей „appel émouvant“ буде мати якісь наслідки. Цікаво, що французька секція зібрала на голодуючих російських дітей міліон пятьсот пятнацять тисяч франків.

Резолюції Міжнароднього Конґресу Жін Спілок в Газі.

Ухвалені Конґресом в Газі резолюції, на внесення окремих комісій такі:

К о м і с і я в и х о в а н н я. Міжнародня Рада Жінок звертається до національних рад, які до неї належать, щоби навертали свої уряди до того, щоби по школах уживалися такий плян і програма науки, який давав би громадянам можливість присвоїти такий світогляд, який найкраще сприяв би реалізації европейського і всесвітнього миру та установленню мирних відносин одної нації з другою.

К о м і с і я Ж і н о ч о ї П р а ц і. Міжнародня Рада Жінок протестує проти того, щоб жінок завше ставилося в принижене становище супроти мужчин при приняттю їх до тих або других професійних установ і що до підвищення їх становища внутрі тих установ.

Міжнародня Рада Жінок стверджує прінціп „за рівну працю рівне платня“, щоб не було ріжної оплати праці обох полів.

Міжнародня Рада Жінок бажає, щоб заборона праці жінок до і після родів йшла в супроводі забезпечення матерей не меншого, як їх постійна заробітня платня.

Міжнародня Рада Жінок бажає, щоб не було ріжних перешкод для праці замужніх жінок.

Постійна Комісія Жіночої Праці бажає працювати в постійному контакті з Біржою Праці.

Комісія розішле усім національним жіночим радам анкетний листок, щоб довідатися, як поліпшити становище робітниці.

К о м і с і я п р а в о в о г о с т а н о в и щ а ж і н к и. Зробити анкету по всіх краях про правове і еконо-

мічне становище жінки, як дружини і матері, та які зміни бажані в законах для поліпшення становища жінки на думку м сцевих національних жіночих рад.

Зібрати відомости від національних жіночих рад, чи бажано, щоб незаконні діти зрівняні в правах з законними, чи не пошкодить се нормальому станови родини, які зміни в істнуючих законах відносно незаконних дітей визнають потрібними місцеві національні жіночі ради.

Комісія Громадського Здоровля. Щоб усім національним жіночим радам були розіслані інформації і література про орґанізацію осібного громадського руху, т. зв. „Червоного Хреста Молоді", особливо бажано, щоб листування ріжних ґруп дітей, членів „Червоного Хреста" ріжних країн пересилалися від одної національної ради до другої і щоб ради сприяли сьому рухови задля його значіння для здоровля громадянства.

Поширити пропозицію італійської Національної Ради Жінок, яка радить вести спеціяльну пропаґанду для кращого дяґностіовання і негайного лікування сифілісу і для сього розслати осібну анкету.

Надрукувати відчит д-ра Тіолне Ландрі, який подає відповіди на сю анкету, щоб він друкувався під доглядом президенток і віцепрезиденток ґіґієнічних комісій і комісії моралі та щоби до спільної праці по сьому питанню закликувалося инші товариства, зацікавлені сим питанням.

Комісія Преси. Утворити листування між пресовими комісіями окремих національних жіночих рад.

Щоб публікації кожної національної жіночої ради розсилалися усім членам Комісії Преси.

Бюлетин Міжнародньої Ради Жінок мусить надалі правильно виходити і усі члени МРЖ. мають відповідати за його зміст.

Голова Комісії прохає усіх членів Комісії правильно досилати усякі цікаві відомости за ріжні парляментські законопроєкти, реформи і т. д., правильно оплачувати свої листи, щоб не приходилося доплачувати.

Збирати інтернаціональні часописи, друковані в їх ріднім краю.

Присилати вирізки з часописей.

Вести пропаґанду всесвітнього роззброєння, засновуючи її на економічних, фінансових, моральних і соціяльних підставах цілої сеї проблєми.

Щоб кожна країна призначила день Міжнароднього Миру, найкраще 18. мая, день першої морової конференції в Газі.

ЖЕРТВИ

Голодній Україні.

По 500 Мп. П. Карневич, І Яблонський, Емілія Кохан. Х. Соханьска, К. Чмир, Т. Бердак, С. Глушевський, Т. Новак, І. Гладкий, М Ходиба, Гр. Шкабара, Й. Пиндюк, В. Манько, Ю. Дуб, М. Лянґнер, В. Рак, І. Палисвіт, М. Стецина, П. Пеиех, Е. Місевич, М. Крет, К. Гузар, Т. Колодій, С Бучко, Ю. Ставова, А. Іванців, Е. Коник, П. Королюк, Гр. Сеньків, Я. Проць, Т. Колтун, П. Жук, М. Юзичинська, по 400 Мп. М. Доскоч, В. Турчин, В. Меланчук, по 300 Мп. Й. Кучка, К. Левкович, по 200 Мп. М. Бандель, А. Сабат, А. Баран, А. Бойковська, М. Кріль, Л. Чаленюк, Л. Каленюк, П. Легкий, 160 Мп. Н. Головацький, 150 Мп І. Шах, по 100 Мп. А. Колчинська, М. Мороз, М. Хоміцька, П. Мазур, М. Макаруха, К. Альвівдука, М. Мартиникова, Н. Булак.

Парохія Сихів. Збірка. 3000 Мп. І. Литвин, по 2000 Мп. В. Чарнецький, І. Касіян, по 1000 Мпі Д. Литвин, І. Литвин, А. Сокальчук, Ф. Литвин, 700 Мп. В. Лежний, по 500 Мп. Гр. Кассіян, К. Кульчицька. І. Нестор, І. Карпяк, М. Беднарський, А. Кульчицький, 300 Мп. В. Хмєльовський, по 200 Мп. І. Панасевич, І. Кульчицький по 100 Мп. І. Кульчицький, Р. Дендирис, А. І. Пигель, М. Литвин, М. Кассіян, М. Дендирис, А. Дендирис, А. Грузіцька, С. Беднарський, Ф. Беднарський.

С. Сідлянка: зб. по 1000 мп.: В. Хамець. Е. Ваньчик, М. Ваньчик, К. Гайдук; по 500: М Слиз, А. Вань; 400: А. Федеркевич; по 300: А. Гайдук, М. Ваньчицький; по 200: О. Масик Ф. Федеркевич, М. Звоздик, К. Слабова, О. Гайдук, М. Горошко. К Гайдук; 196: С. Федеркевич; 150: М. Ваньчик; по 100: М Гдуня, Т. Вань, О. Слабий.

С. Павлова переслано через Дмитра Жука на ціль допомоги Українській Акад. Наук у Київі: 2000 О. Рожек; по 1000: В. Школьницька, Д. Жук.

С. Урмань: зб. 5000: дир. А. Яворський; 40000: о. Ом Гавришо; 3000: М. Пращур; 2400: П. Слобода; 2000: А. Кончевич; 1500: А. Когут; по 1000: І. Воскрес, М. Кончевич, О. Наконечний, Л. Наконечний, І. Сеньків, О. Сеньків, Гр. Запотічний, О. Яцишин, І. Пасічник, М. Гунька, Ф. Наконечний, М. Замойський, М. Замойський; по 500: М. Харів, І. Запотічний: 250: Г. Когут.

С Нижанковичі: 10.000: С. Смішкевич; по 1000: С. Смішкевич, З Смішкевич, П. Федак, Ю Федакова, С. Комаровський, Ю. Комаровська, М. Благута, В. Благута, Д. Жидан.

Лежайськ: зб. 10.000: читальня „Просвіти"; 5000: д р Б. Ґеліцінський; 4000: адв. А. Слабий; по 3000: А. Волосянський, О. Дзєдзінська; по 2000: Е. Кишакевичева, Л. Кишакевич, І. Дембціький, о. М. Хомань, Д. Мороз, І. Кишакевич; по 1000: Е. Демковичівна, Т. Слабий І. Гайдук, К. Кишакевичева, М. Комарницький, Т. Комарницький, П. Шелевичова, Лев Хамець, Я. Махно, Т. Слабий, Ю. Скшинігель, М. Ваньчик, М. Гайдук, І. Гайдук, П. Хамець, І. Вань, С. Ваньчик, М. Яцина; по 500: М. Вань, А. Чагара, П. Ваньчицьків, П. Дзєдзінська, Т. Стасіцький, Л. Кишакевич, П. Федеркевич, А. Яцина, А. Кіселевич; 400: М. Дзєдзінська; по 300: Т. Ницєва, М Бак; 250: А. Бань; по 200: М. Чорний, Ю. Делькевичева, Ф. Децова, О. Сенкус, М. Базилевич, П. Хамець, В. Гайдук, П. Сімко, О. Гайдук, М. Сімко; 140: М. Федеркевич; 130: М. Сімко; по 100: М. Дембіцький, О. Комарницький, І. Озор, П. Дурда, Т. Ґдуля, І. Фричінський, К. Горошко, С. Гайдук, М. Федеркевич, Г. Галань, А. Гут, М. Чевонка, І. Киземка; в збіжу: М. Шебда — 3 гар. жита, А. Хамець — 1 гар. жита, К. Серафін — 1 гар. жита.

Краків: зб серед Українців: 5000: М. Новосільський; 1500: М. Новосільський; 1200: Круківна; по 1000 І. Шевчук, М. Муха, С. Мисяк, д-р Дроздович, І. Поплавський С. Андрійович, Л Паньків, Н. Н, І. Левочко, В. Піпчинська, Піпчинська, А. Піпчинський, І Вовк, І. Поплавський, Витвицький, Витвицька, Бусько, Дутківна, д-р В. Смолик; 630 П. Петран; 600: А. Піпчинський; по 500: П. Демків, І. Скварт'янський, Й. Соманик, Е Балько, І. Вовк, В. Рихвицький, С. Кот, П. Ропяник, М. Бурбило, Гр. Кабаровський, Франт Лазар, Лозінський, І. Крупка, Заліпський, Й. Мельничук, Ф. Грицуняк, Мілян, Г. Мицик; 300: Якубець Андр.; 200: О. Багачевський, Е. Уруський. Г. Круць, Й. Козак; 130: Е. Чех; по 120: І. Танич, І. Процик; по 100: М. Дзерович, Н. Дзеровичівна, Совіянковський, М. Саварин, Федолик, М. Матвіїв, Й. Стасів, Круківна, Пипчинська, Рудницька, І. Левицька, К. Савуляк, Федорів, С. Шевців, І. Романюк, Загаєвич, Кульчицький, Ф. Кукурудз, В. Ясний, В. Перчик, Лашин, К. Спільник, С. Шляхтич, П. Заславський, Г. Кутний, В. Ваврик, Гусаківна.

С. Чорний Острів повіт Бібрка (через о. Курчабу П.): 6200: Бліднер Мозес (зб. між жидівськ. громадянством); по 5000: о. Курчаба П. і Любов, Андрусишин С. урядн.; по 3000: лир. Ткачук П., Пшик Г.; 2000: Н. Н.; 1500: Головач Г.; по 1000: Лішинський Л., Навроцька П., Костецька А., Яхно П, Пашко В., Кобельник О., Груський С., Кохан В., Сорока В., Кіт П., Костецький В., Мільовська Ф., Окрутовський Б., Гурський В., Ілечко О, Мільовський І, Струтовський Г., Химович П., Шолупка М., Томас М., Богдан П., Костецька Г., Патек І., Патек П., Когут Ф., Войціховський Д., Пшик О., Кіт А., Скрутовський С., Когут В., Мізерак В, Цихівський І., Патик І. Сеня; 800: Лозинський П.; 700: Талама І.; 600: Войціховський К.; по 500: Химович Д., Лозинська А., Лабоцька А., Б. Курчаба, Курчаба О., Підсадочна Н, Маївна Г., Гірська М., Ілечко Л., Данеза Г., Філь К., Бобак П., Пшик Й., Горинь М., Бабій В., Войціховський Н., Шиманський О., Василик А. Бабій Г., Місько М., Лозинський П., Тибінка М., Партика Ф., Дідух С., Татаревич Д., Федоришин У., Лускавець І., Бабій Г., Петрик М., Філь Г., Подолянська М., Сокальчук В., Дерень В., Блюс Г., Федоришин П., Король М., Федишин В., Пшик С., Маївна П., Івах Г., Стегняк В. Федоришин М.; по 400: Мудрий П., Войціховський Г.; по 300: Патик Т., Скрутовський М, Бобак І., Моцний М., Коцовський П., Войціховська Г., Войціховська М., Вовк П., Ґурський І., Хомин С., Патик Н., Лозинський Й., Скрутовський І. Степана; по 200: Позина С., Візна К., Місько М., Пшик Г., Саміха М., Ґурський Д., Бобак Д., Пашко С., Яхно А., Чайка Н. Разом: 92.100.

С. Руда, пов. Бібрка (через о. Курчабу П.): 1500: Пашко Г.; по 1000: Вовк І., Балук А., Мандрик Д., Шаравара І., Пашко І., Бобик Т., Пашко С., Троцко Н., Горинь В., Мандрик Д., Пашко Е., Троцко Г., Бобик О., Могильник В., Троцко О; 700: Король П.; по 600: Король І., Гладка М; 560 Мех І.; по 500: Пундор О., Андрейко І., Мастецький М., Качараба В., Пацелко Г., Мандрик Д, Пашко І., Тарнавський Я., Пашко Гр., Пашко Д., Зелений Д., Гладка М., Підсадочний П. Гаврила, Філь І.; 420: Румінський Н.; по 400: Наганда Ф., Кіліян Н., Пашко Т., Троцко І., Підсадочний П. Гаврила; 300: Кіліян Е.; по 200: Наганда В., Пацелко В., Пашко К., Пашко А., Кіліян Г., Войтович М., Щепний В., Гурський О., Могильний В.; 150: Горинь Я., 140: Гладкий І.; 120: Скрутовська М.; по 100: Вишньовська М., Винничек А., Кокуць І., Бураковська К., Пашко О. — Разом: 32.890.

С. Лешнів пов. Броди (через о. Рудкевича дальші жертви): по 2000: Стародуб Я., Карпець В., Мигаль О.; 1500: Музичка Т.; прочі нище 1500: висота другої збірки 11.620, а разом з першої і другої збірки 88.620.

Радваничі-Чеський Шлеськ: по 6000: інтерновані старшини, Стафіняк А.: по 4000: Стафіняк В., д р Стафіняк Ю. Стафінякк М.

Комітет Марямполя: 4000: о. Митюк: 3500: Волошин Ів., 3000: Копей А., 2000: Лазарчук М., Сапатий П.: по 1000: Сіменович С., Сапата А., жінка А., Богачик О. Гоян І., Камінецький С., Туркевич Г., Сапатий М., Черняховський Н., Смеречинський Т., Вовчук П., Калин О., Вовчук Ю., Галібей А., Черняховський Д., Шпірак Т., Смеречинський П., Волчук І., Когут І., син А., Когут К., Хімчак М., Когут Т., Шкредка М.; 700: Шкредка І.; 600: Сапатий І.; по 500: Туркевич П., Сіменович С. син А., Когут Ю., Шпірак І., Сапатий Т., Волчук П., Зелинецька П., Парисевич М, Маріворський Я., Туркевич А., Тарнавська Т., Шкредка В., Кельо Г., Собецький Д, Шкредка Т.; по 4000: Черняховська І., Зелинська Р.; по 300: Волчук В.; 240: Заяць Я., по 220: Ярославський І., Конопка А.; по 200: Волчук М., Волчук В., Гладуняк М., Тарнавська З, Баран І., Камінецький І., Туркевич С., Шпірак В., Волчук І., Копись В., Тихонь Ю., Шкредка Л.; по 120: Тарасевич М., Волошин Я., Сенів А.; по 100: Сапата П., Туркевич П., Шкредка П., Когут І. син Ф., Сапатий Р., Сорутва К., Дзєндзєльський С, Гонсьоровська Ф., Волчук М., Волчук І., Тарнавський І., Хащевський С., Мрочковський О., Пашницька М., Камінецька О. Инші нище 100; разом 53.740. мп.

Комітет в с. Махнівцях пов. Зборівського: 5000: Майковський Т., 2000: о. Роздольський К., 1160: учит. Галамай А., по 500: Мудрак М. (Дикуневі), Сторожишин І. (зять), по 200: Сторожишим І., Боднар Н. син Г., Павелків М., по 150: Галайко К., Дзюрман Н., Гачкевич А., 130: Гусяк А., по 100: Вархол М., Боднар Д., Богонюк Г., Дзюрман В., Хомишин М. дочка Т., Котянка, Рак І. син Ю., Мудрак П. син Н., Мудрак О., Дзюрман І. син Д, Чорний І. син Н. Инші нище 100; разом 11.535 і 192 штук яєць, які продано за 3871.

Жертви в збіжу: по 25 кґ. Миськів С., Рак А, Боднар Я., по 16 кг. Боднар Г., по 12·90 кґ. Дзюрман І., Дзюрман Д., по 10 кґ. Мудрак В., Сосіпський М., Рак Л., по 9·70 кг. Нестюк М., Хомишин Т., Венґир Г., Дзюрман Я., Сторожишин Н., Боднар М., Венґир П., по 9—2 кґ. Богонюк П., Юськів Д., Сипка П., Боднар М. дочка П., Сокульський М., Боднар І., Боднар Г., Сторожишин Я., Стефанишин Т., Кобелюк А., Боднар К., Боднар Г., Хомишин Г., Гачкевич Ф., Сторожишин Г., Боднар П., Нестюк Г., Дзюрман Т., Дзюрман П., Боднар Д., Шимків Я., Шимків Ф., Пиріг К., Дикунський А., Чорний М., Юськів І., Юськів І., Сукмановський Г., Кобилюк С., Гачкевич О., Сокульський К., Сокульський А., Боднар А., Боднар В., Мудрак Н., Стефанишин І., Боднар Л., Сипко М., Дзюрман Я., Погорівка В., Миськів Н., Дзюрман М., Венґир Д., Боднар П., Боднар І., Венґир Г., Юськів К., Мудрак М.; всего 215 кґ. жита, 230 кг. ячменю на 55.040 мар. п.

Повіт. Ком. в Снятині. 15.000 Творовський О.; 5000 Зінкевич С., о. Сімович А., о. Проць О., Древецька Ю., Одинський І., Мардарович О., Д-р Семанюк І.; по 3.000 Добрянський С., Григірчук С., Костинюк Д. син С.; 2.500 Ляшкевич С. син О.; по 2.000 Базюк М., Ткачук К., Ляшкевич А. донька Д., Фута І., Фірманюк Н., Старецький А., Фреляк В., Сілецький В.; 1.600 Гаванський; по 1.500 Мардаревич К., Раціборський; по 1.000 Косован П., Левицький Р., Навка П., Н. Н., Кишкан К., Ржеховський І., Ржеховський Н., Сідлярчук І., Сідлярчук І., Будзановська О., Дутчак А., Ляшкевич О., Новоженюк В., Козулькевич Л., Бурляк А., Сідлярчук Й., Притула М., Лаврентович С., Мардарович М., Дзюбанюк М., Н. Н., Радевич О., Н. Н., Бурляк М., Александрук М., Лукавецький Д., Матеїк Ю, Крикливець В., Зінковська О., Радевич І., Ткачик Д., Зінковський Н., Підгірна А., Зінковський С., Мардарович П., Ганчарик А, Холєвчук П, Лотоцький А., Никифорчук І., Добрянський В., Зінковський А.; 700 Костинюк Г.; 600 Ропанович П.; по 500 Фрондзей М., Лисяк М., Ковердович М., Бойчик А., Підгурський О., Уляшкевич А., Уляшкевич М., Дзюбанюк З., Бояновська А., Коссовал Т., Н. Н., Н. Н.; 400 Чепига О.; 300 Радевич А.; 200 Бурачинський І.; 120 Іваницька А.; 100 Томаш К., жена І., Стефанець.

Повіт Калуш: 20.000 Тов. „Сокіл" в Калуши, 19.528 о. Дудикевич з Станькови, 15.000 д-р Сохацький, 7.705 о. Солінський з Петринки, 7.400 Гром. Добровлян, по 5.000: о. Тисовський, пні Чорпітова. Инші жертводавці не подані.

Новий Торг: 2.000 Насаль-

ський, по 1.000: Робак, Телявський Тучапський, Гулейчук.

Громадяне Жабя-Ільці пов. Косів: 3.000 с. Глібовицький В., по 2.000: Храпчук Ю., Гринюк В., Сухарчук А., по 1.000: Сухарчук В., Павлюк А., Ілюк Д., Зєтинюк П., Палійчук Д., Коровчук М., Ілюк-Пріндеюк Ф., Спіндзак А., Матаржук М., Літинський В., Літинський І., Літинський Н., Спаський В., Бойчук Д., Пньовський П., Гайчук Г., Соколовський М., Гайчук В., Кікінчук А., Кікінчук В., Спаський Д., Зєтинюк І., Лисичук Н., Кікінчук М., Филипчук І., Космачук М., Чоканчук М., Зєтинюк І., Кімейчук Ю., Магнич І., Кузменюк К., Чорнецький П., Боднарук В., Могорук М., Савюк К., Стефурак І., Гулюк Ю., Мамчук В., Гапчук О., Данчук К., Данчук Л., Брайтівник В., Ілюк Д., Гонтарук І., Коніщук І., по мп. 750: Кошелюк Н., по 600: Уршеджук Г., Бойчук Я., по 500: Джоголюк Т., Коржук П., Сорохманюк І., Гапчук А., Тинкалюк А., Івасюк М., Пітиляк П., Сорохманюк Т., Петрук П., Гринюк О., Боднарук А., Коржук Н., Скомачук І., Верижак І., Луцюк М., Ткачук І., Магнич І., Мігащук Ю., Павлюк М., Тимофійчук П., Данилюк П., Білак І., Филипчук В., Гринюк Д., Дутчук П., Спаський Т., Скамачук Н., Стефурак Т., Коровчук М., Дутчук Ю., Тимофійчук І., Семенюк І., Данчук М., Бович М., Зеленчук М., Процюк Л., Уршеджук Я., Бойчук Д., Коржук Ф., Зетимюк Н., Кермощук Ю., Гришкалюк М., Бойчук З., Шуфлетюк Г., Літинський О., Спаська В., Боднарук В., Бодрарук С., Тупелюк Г., Захарук Ф., Хімчак Ф., Іванджурак Ф., Ілюк Д., Тупелюк К., Шуфетюк І., Чокоподяк Н., Спіндзяк І., Фесюк І., Герцеджук В., Скомачук Ф., Стеблюк П., Сухарчук Ф., Павлюк І., Форгель М., Продалюк Я., Зузяк Н., Сегединюк Мих., Герцеджук П., Гараджук К., Максимюк М., Ласкорійчук А., Гараджук Л., Івасюк В., Гонтарук О., Скульський І., Семчук А.

ОПОВІСТКИ.

До Українців(ок) города Льва. Воєвідство рескриптом з дня 23. VI. 1922 ч. 13242 І./2. дозволило Українському Педагогічному Товариству у Львові на улаштування одноденної збірки добровільних грошевих жертв. У Львові відбудеться збірка дня 19. с. м., се є в суботу (Преображення Іс. Хр.) коло всіх церков в часі св. Богослуження і Вечірні. Звертаємося отсею дорогою до всіх членів української громади нашого народа з зазивом, щоби кождий зложив щедру жертву на „Рідну Школу". Нехай ні одна громадянка, ні один громадянин, чи то старий, чи молодший, чи дитина, не перейде мимо пань, що приниматимуть жертви, тільки хай задержиться при столику і зложить щедрий даток! Шлях до кращої будуччини нашого народа — веде тільки через „Рідну Школу". Нехайже наша громада дасть доказ, що бажає кращої будуччини і в дни 19. с. м. поважною квотою піддержить сю найважнійшу під теперішню пору народню інституцію!
IX. 1—1 **Головна Управа УПТ.**

ДОДАТКОВІ ВПИСИ на І. курс приватного жіночого учительського Семинара відбудуться дня 30. і 31. серпня. При вписі належить предложити матрину, лікарське свідоцтво і послідне шкільне свідоцтво. — Управа приватного жіночого учит. семинара в Саморі. 386 1—1

Жіночі семінарійні курси У. П. Т. в Тернополі. Вступний іспит на І. курс семинарійних курсів відбудеться дня 31. серпня 1922. а на вищі курси в перших днях вересня. Зголошуватися належить дня 30. серпня ц. р. від 9—12 год. рано в канцелярії Управи, де можна засягнути близших інформацій. Шкільний рік розпічнеться 1. вересня 1922. — УПРАВА. 376 1—3

Вписи до торговельної школи тов. „Просвіта" у Львові, вул. Корняктів ч. 1. приймаються в днях 31. VIII. і 1. IX. ц. р. від год. 10—12, вступні іспити 2. IX. о год. 9. а наука пічнеться Богослуженням дня 4. вересня о год. пів до 9 рано. — Управа Школи. 383 1—3

Людовий Фестин з товариськими забавами при музиці уладжує Комісія закупна Українського городу в неділю, дня 20. серпня с. р. на площі „Сокола-Батька" (біля Стрийської рогачки). Вступ 200 Мп. для дітий 100 мп. Початок о год. 3. по пол. 389 1—1

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Михайло Пасіка! Ми в Підбужи коло Самбора. Місяньо у Львові, Клепарівська 14. Богдан. 329 2—3

Дрібні оголошення.

ВПРАВНИЙ солідний інструктор, відзначаючий матурист, пошукує лекцій з обсягу всіх кляс ґімназ. Зголошення до Адміністрації „Гром. Вістника" під „Фільозоф". 385 1—2

УЧЕНИЦІ(КІВ) за харчі прийме інтеліґентна родина. Зголошення під „Надія". 382 1—1

Д-Р АНДРІЙ ЛУНІВ адвокат в Борщеві шукає конціпієнта. 390 1—3

ПОМІЧНИК бухгальтерійний пошукує посади. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Гром. Вістника" для „Бухгальтерійного помічника". 367 1—1

ПОМІЧНИК ТОРГОВЕЛЬНИЙ з практикою в першорядній фірмі, посідаючий знайомість бухгальтерії, глядає посади. Ласкаві зголошення під „Помічник торговельний" до Адміністрації „Гром. Вістника". 368 1—1

ПАННОЧКИ знайдуть приміщення при українській родині, Красіцких ч. 15., партер на лїво. 387 1—2

ПРИЙМУ на мешкання 2—3 учеників(ць) з одної родини в чім інструктора(ку) для панночки для вищих кляс ґімн. Зголошення приймає з чемности склеп Жін. Спілки „Труд" Львів, Ринок ч. 39., І. пов. 388 1—2

ПАННОЧКА учителька пошукує станції з харчем, або і без, при інтеліґентній родині від 1. вересня. Зголошення до 30. с. м. до Адміністрації для „Учительки С. Л.". 391 1—1

ТУРБІНИ „KNOPPA" горизонтальна 25 HP. комплєтна оказійно на продаж. Відомість з чемности Ринок ч. 10. Союз Кредитовий. 393 1—3

ПОШУКУЮ здібного помічника з відділу корінного і одного вдібного буфетовця з добрими рекомендаціями. Зголошення з заподанням услів й на адресу: БРУНЕЦЬ, Підгайці. 351 1—3

ПРИГОТОВАННЯ до семінаріяльної матури буде вести фахова сила. Інформації: П. Горбачевська, Йосафата 8 Львів. 346 1—3

ЗА ДВІ кімнати, кухню (радо осібна хатчина з городом, може бути при залізниці, одна дві стації від Львова) заплачу чинш після умови, за два роки з гори. Устну або писемну відомість прошу на адресу: А. Окпиш і Ска Львів, вул. Осолінських 15, II. пов. 3 5 1—2

ПРИЙМАЮ строєння і направу фортепянів. Сикстуська ч. 30, Тугус для Ю. Клименка. 364 1—4

ХЛОПЦІВ до кушнірства прийму, вимагаю середну школу від першої, солідність, послух, сприт і поруку родичей. Львівські мають першенство. Карпяк, Куркова 11 а. 333 а) 3—5

ЛЕКЦІЯ НА СЕЛІ на рік або довше для доброго інструктора самітного або з жінкою до 6 дітий з II. і 1 III. кл. ґімн. Помешкання, паливо, світло, цілковите удержання і платня місячна 40—50 тисяч. Коні до виїзду. Обняти сейчас. — Д-р Пеленський в Комарні. Ст. зал. Комарно-Бучали. 370 1—3

ТОВ „СОКІЛ" Глубічок п. Озеряни коло Чорткова, пошукує інструктора до вивчення орхестри на дутих інструментах. Платня після умови. Зголошення приймає о. Антін Казновський. 353 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

СПЕЦІЯЛІСТ СКІРНИХ І ВЕНЕР. НЕДУГ

Д-р Н. Ґольдштайн

б. елев від. і берл. клінік ординує для жінок 10—12, для мущин 2—5 **ЛЬВІВ, вул. КРАШЕВСЬКОГО 3.**
155 11—16

Шкільні підручники

для ґімназій і учительських семінарій як також книжки для шкільної лектури

267 замовляти можна 3—6

у Івана Калиновича, Золочів

Урядово уповноважене до парцеляції єдиноке українське

ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО

„ЗЕМЛЯ"

стов. зар. з обм. порукою

у ЛЬВОВІ, Ринок 43,

ч. телеф. 533.

переводить парцеляції і приймає вкладки до обороту на 10% і висше після умови.
724 1—?

ТАПЕТИ ЦЕРАТИ в наибільшім виборі — відпасовані і на метри, — —

фіранки, портієри, хідники, дивани, лінолеум, напи на ліжка, обруси, меблеві матерії, сінники росгарові, матераци і т. п.

Е. КІЧАЛЕС і А. МАРҐУЛЄС

246 Львів, Сикстуська 18. 4—8

З ДНЕМ 1. ВЕРЕСНЯ 1922 РОКУ

відновлюється

-- Господарсько-кооперативний Часопис --

як двотижневик і буде подавати фахові відомости на біжучі теми.

Всі кооперативи, кружки і філії Сільського Господаря мусять пренумерувати часопис обовязково.

Замовляти і слати передплату 2000 мп. на адресу Краєвий Союз ревізійний, Львів, вул. Домініканська ч. 11. II пов., найпізнійше до 25. серпня с. р.
379 1—3

„Полотно" Львів, Зіморовича 20.

XII. поручає: 0—15

полотна, цейґи, сукна, мотузяні вироби.

ПЕЧІ КАФЛЕВІ КУХНІ

ставить нові, старі направляє швидко і дешево так в місци як і на провінції — —

:: Михайло Галібей ::

кафлярський майстер

ЛЬВІВ, вул. Петра Скарги ч. 5.

1851 9—?

ПЕЧІ І КУХНІ КАФЛЕВІ

ставить

старі, переставляє, направляє і чистить зі сажі, так в місці як і на провінції

ЮЛІЯН ОГЛ...

Львів, Руська ч. 1.

Українським інституціям значний опуст.
228 2—3

Закордонні видання

„ДЗВОНУ", „УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ", „ОБ'ЄДНАННЯ" „ЗЕМЛІ", Українського Соціольоґічного Інституту та инших українських видавництв

267 б замовляти можна через 1—3

Івана Калиновича в Золочеві.

СОЮЗ Українських ІНВАЛІДІВ

веде ПЕРШОРЯДНУ

:: кравецьку робітню ::

під проводом доброго віденського майстра.

Приймає замовлення після найновійших мод, зимові пальта, футра, українки, студентські мундури і шапки після найновійшого стрілецького крою.

Для П. Т. Священиків реверенди і павістики, як також жіночі зимові пальта і футра.
XXI. 1—6

РОБІТНЯ МІСТИТЬСЯ

при вул. св. Софії 25. — в домі Українських Інвалідів.

ВУГЛЕВЕ БЮРО

306 **В. ТІҐЕР** 3—5

Львів, Пасаж Гавсмана 9.

приймає замовлення на горішношлеський і краєвий вугіль найліпшої якости по конкуренційних :: цінах з сейчасовою доставою. ::

Ширіть наш часопис!

КІНОТЕАТРИ

НОПЕРНИК І УТІХА

висвітлюють від вторку 15. серпня 1922. року надзвичайно інтересну, чуттєву драму на 5. дій п. з.

ВЕЛИКИЙ МУЧЕНИК ПОЧУВАННЯ

(МОЦАРТ).

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма

З друкарні Спілки „Діло"